

Dokument ze zasedání

A8-0250/2018

4.7.2018

ZPRÁVA

o návrhu, který vybízí Radu, aby podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Evropská unie založena
(2017/2131(INL))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Judith Sargentini

(Podnět – článek 45 a 52 jednacího řádu)

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	7
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	33
PŘÍLOHA: SEZNAM SUBJEKTŮ A OSOB, OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA INFORMACE	36
MENŠINOVÉ STANOVISKO,.....	38
STANOVISKO VÝBORU PRO ROZPOČTOVOU KONTROLU	39
STANOVISKO VÝBORU PRO KULTURU A VZDĚLÁVÁNÍ.....	46
STANOVISKO VÝBORU PRO ÚSTAVNÍ ZÁLEŽITOSTI.....	54
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	60
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	69
JMENOVIÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	70

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu, který vybízí Radu, aby podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Evropská unie založena

(2017/2131(INL))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 2 a čl. 7 odst. 1 této smlouvy,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a na její protokoly,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
- s ohledem na mezinárodní smlouvy Organizace spojených národů a Rady Evropy v oblasti lidských práv, jako je Evropská sociální charta a Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva),
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. května 2017 o situaci v Maďarsku¹,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 16. prosince 2015² a ze dne 10. června 2015 o situaci v Maďarsku³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. července 2013 o stavu dodržování základních práv: normy a postupy v Maďarsku (v souladu s usnesením Evropského parlamentu ze dne 16. února 2012)⁴,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 16. února 2012 o aktuálním vývoji politické situace v Maďarsku⁵ a ze dne 10. března 2011 o mediálním zákonu v Maďarsku⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva⁷,

¹ Přijaté texty, P8_TA(2017)0216.

² Přijaté texty, P8_TA(2015)0461.

³ Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 46.

⁴ Úř. věst. C 75, 26.2.2016, s. 52.

⁵ Úř. věst. C 249 E, 30.8.2013, s. 27.

⁶ Úř. věst. C 199 E, 7.7.2012, s. 154.

⁷ Přijaté texty, P8_TA(2016)0409.

- s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 1. dubna 2004 o sdělení Komise ohledně článku 7 Smlouvy o Evropské unii: dodržování a podpora hodnot, na nichž je Evropská unie založena¹,
 - s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 15. října 2003 týkající se článku 7 Smlouvy o Evropské unii – dodržování a podpora hodnot, na nichž je Evropská unie založena²,
 - s ohledem na výroční zprávy Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) a Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF),
 - s ohledem na články 45, 52 a 83 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a stanoviska Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro kulturu a vzdělávání, Výboru pro ústavní záležitosti a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A8-0250/2018),
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv včetně práv příslušníků menšin, jak je uvedeno v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“), obsaženo v Listině základních práv Evropské unie a zakotveno v mezinárodních smlouvách v oblasti lidských práv, a že tyto hodnoty, jež jsou společné všem členským státům a k nimž se všechny členské státy svobodně zavázaly, představují základ práv, která požívají osoby žijící na území EU;
- B. vzhledem k tomu, že jakékoli zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot zakotvených v článku 2 SEU členským státem se netýká pouze konkrétního členského státu, v němž se nebezpečí naplní, ale má dopad na ostatní členské státy, na vzájemnou důvěru mezi nimi a na samotnou podstatu Unie a základní práva jejích občanů zaručená právními předpisy Unie;
- C. vzhledem k tomu, že podle sdělení Komise z roku 2003 ohledně článku 7 Smlouvy o Evropské unii není oblast působnosti článku 7 SEU omezena na oblasti, na něž se vztahuje právo Unie, jako v případě článku 258 SFEU, a vzhledem k tomu, že Unie může posuzovat existenci zřejmého nebezpečí závažného porušení společných hodnot v oblastech spadajících do kompetence členských států;
- D. vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 1 SEU představuje preventivní fázi, která Unii poskytuje možnost zasáhnout v případě zřejmého nebezpečí závažného porušení společných hodnot; vzhledem k tomu, že tento preventivní zásah předpokládá dialog s dotčeným členským státem a jeho cílem je předejít případným sankcím;

¹ Úř. věst. C 104 E, 30.4.2004, s. 408.

² COM(2003) 0606.

- E. vzhledem k tomu, že ačkoli maďarské orgány byly trvale připraveny projednat zákonnost každého konkrétního opatření, situace nebyla řešena a stále existují obavy, což má negativní dopad na obraz Unie, jakož i její účinnost a důvěryhodnost při ochraně základních práv, lidských práv a demokracie na celém světě a poukazuje na potřebu řešit tyto obavy společným postupem Unie;
1. konstatuje, že se obavy Parlamentu týkají těchto otázek:
 - (1) fungování ústavního a volebního systému;
 - (2) nezávislost soudnictví a dalších institucí a práva soudců;
 - (3) korupce a střety zájmů;
 - (4) ochrana soukromí a údajů;
 - (5) svoboda projevu;
 - (6) akademická svoboda;
 - (7) svoboda náboženského vyznání;
 - (8) svoboda sdružování;
 - (9) právo na rovné zacházení;
 - (10) práva osob patřících k menšinám, včetně Romů a Židů, a ochrana proti nenávislým výrokům namířeným proti těmto menšinám;
 - (11) základní práva migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků;
 - (12) hospodářská a sociální práva;
 2. je přesvědčen, že skutečnosti a tendence uvedené v příloze tohoto usnesení společně představují systémové ohrožení hodnot uvedených v článku 2 SEU a znamenají zřejmé nebezpečí jejich závažného porušení;
 3. bere na vědomí výsledek parlamentních voleb v Maďarsku, které se konaly dne 8. dubna 2018; zdůrazňuje skutečnost, že každá maďarská vláda je odpovědná za odstranění nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU, i když je toto nebezpečí trvalým důsledkem politických rozhodnutí navržených nebo schválených předchozími vládami;
 4. předkládá proto v souladu s čl. 7 odst. 1 SEU Radě tento odůvodněný návrh a vyzývá ji, aby rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty uvedené v článku 2 SEU, a aby Maďarsku v tomto ohledu podala vhodná doporučení;

5. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení a k němu připojený odůvodněný návrh rozhodnutí Rady předal Komisi a Radě a vládám a parlamentům členských států.

PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Návrh

Rozhodnutí Rady,

kterým se podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii stanovuje, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Evropská unie založena

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 7 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na odůvodněný návrh Evropského parlamentu,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská unie je založena na hodnotách zakotvených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii („SEU“), které jsou společné členským státům a mezi něž patří i dodržování demokracie, zásad právního státu a lidských práv. V souladu s článkem 49 Smlouvy o EU vyžaduje přistoupení k Unii dodržování a prosazování hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU.
- (2) Přistoupení Maďarska k Evropské unii bylo dobrovolným aktem na základě svrchovaného rozhodnutí a za širokého konsenzu celého spektra maďarských politických stran.
- (3) Evropský parlament ve svém odůvodněném návrhu představil své obavy ohledně situace v Maďarsku. Hlavní obavy se týkaly zejména fungování ústavního a volebního systému, nezávislosti soudnictví a dalších institucí, práv soudců, korupce a střetů zájmů, ochrany soukromí a údajů, svobody projevu, akademické svobody, svobody náboženského vyznání, svobody sdružování, práva na rovné zacházení, práv osob patřících k menšinám, včetně Romů a Židů, a ochrany proti nenávisným výrokům namířeným proti těmto menšinám, základních práv migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků a hospodářských a sociálních práv.
- (4) Evropský parlament také konstatoval, že maďarské orgány jsou stále připraveny projednat zákonnost každého konkrétního opatření, ale že nepřijaly opatření doporučená

v jeho předchozích usneseníh.

- (5) Ve svém usnesení ze dne 17. května 2017 o situaci v Maďarsku Evropský parlament prohlásil, že stávající situace v Maďarsku představuje zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 SEU a že opravňuje k zahájení řízení podle čl. 7 odst. 1 SEU.
- (6) Ve svém sdělení z roku 2003 o článku 7 Smlouvy o Evropské unii Komise vyjmenovala řadu zdrojů informací, které je třeba vzít v úvahu při sledování dodržování a prosazování společných hodnot, jako jsou zprávy mezinárodních organizací, zprávy nevládních organizací a rozhodnutí regionálních a mezinárodních soudů. Hluboké znepokojení ohledně stavu demokracie, právního státu a základních práv v Maďarsku vyjádřila celá řada aktérů na vnitrostátní, evropské i mezinárodní úrovni, včetně institucí a orgánů Unie, Rady Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Organizace spojených národů (OSN), jakož i řada organizací občanské společnosti. Je však třeba považovat je za právně nezávazná stanoviska, neboť pouze Soudní dvůr Evropské unie může vykládat ustanovení Smluv.

Fungování ústavního a volebního systému

- (7) Benátská komise již při několika příležitostech vyjádřila obavy ohledně ústavodárného procesu v Maďarsku, a to jak ve vztahu k základnímu zákonu, tak k jeho novelám. Uvítala skutečnost, že základním zákonem se zavádí ústavní pořádek založený na demokracii, právním státu a ochraně základních práv jako základních principech, a uznala úsilí o zavedení ústavního pořádku v souladu se společnými evropskými demokratickými hodnotami a normami a o regulaci základních práv a svobod v souladu se závaznými mezinárodními nástroji. Kritika byla zaměřena na nedostatečnou transparentnost procesu, nedostatečné zapojení občanské společnosti, absenci skutečné konzultace, ohrožení oddělení pravomocí a oslabení vnitrostátního systému brzd a protivah.
- (8) V důsledku ústavní reformy byly omezeny pravomoci maďarského Ústavního soudu, a to i pokud jde o rozpočtové záležitosti, zrušení žalob ve veřejném zájmu (*actio popularis*), možnosti soudu odkazovat na svou judikaturu platnou před 1. lednem 2012 a omezení pravomoci přezkoumávat ústavnost jakýchkoli změn základního zákona s výjimkou změn procesní povahy. Benátská komise vyjádřila závažné obavy ohledně těchto omezení a ohledně postupu jmenování soudců a ve svém stanovisku k Zákonu č. CLI z roku 2011 o Ústavním soudu Maďarska přijatém dne 19. června 2012 a ve svém stanovisku ke čtvrté novele základního zákona Maďarska přijatém dne 17. června 2013 doporučila maďarským orgánům, aby zajistily nezbytný systém brzd a protivah. Benátská komise ve svých stanoviscích taktéž poukázala na řadu pozitivních prvků reformy, např. poskytnutí rozpočtových záruk, vyloučení znovuzvolení soudců a přiznání práva na zahájení řízení ve věci přezkumu *ex post* komisaři pro základní práva.

- (9) V závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 Výbor OSN pro lidská práva vyjádřil znepokojení související s tím, že stávající postup podávání ústavních stížností poskytuje omezenější přístup k Ústavnímu soudu, nezahrnuje lhůtu pro provedení přezkumu ústavnosti a nemá odkladný účinek na napadené právní předpisy. Zmínil také skutečnost, že ustanovení nového zákona o Ústavním soudu oslabují neodvolatelnost soudců a zvyšují vliv vlády na složení a fungování Ústavního soudu, neboť mění proces jmenování soudců, počet soudců soudu a jejich věk odchodu do důchodu. Výbor byl rovněž znepokojen omezením kompetencí a pravomocí soudu přezkoumávat právní předpisy s dopadem na rozpočtové záležitosti.
- (10) Omezená volební pozorovatelská mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva při OBSE ve svých předběžných zjištěních a závěrech přijatých dne 9. dubna 2018 uvedla, že po technické stránce byly volby zvládnuty profesionálně a transparentně, základní práva a svobody byly v plné míře respektovány, byly však uplatňovány v nepříznivé atmosféře. Volební orgány splnily své pověření profesionálním a transparentním způsobem a měly celkovou důvěru zúčastněných stran. Volební kampaň byla sice živá, ale nepřátelská. Zastrášující volební rétorika omezila prostor pro věcnou debatu a narušila schopnost voličů učinit informované rozhodnutí. Financování veřejné kampaně a výdajové stropy byly nastaveny tak, aby poskytly rovné příležitosti všem kandidátům. Možnosti kandidátů ucházet se o volební křesla za stejných podmínek však výrazně ohrožily nadměrné vládní výdaje na veřejné informační spoty, které zdůrazňovaly volební odkaz vládnoucí strany. Mise vyjádřila také obavy ohledně vymezení volebních obvodů s jediným mandátem. Obdobné obavy zazněly již ve společném stanovisku ze dne 18. června 2012 k Zákonu o volbě poslanců maďarského parlamentu, které přijala Benátská komise a Rada pro demokratické volby a v němž bylo uvedeno, že volební obvody musí být vymezeny transparentním a profesionálním způsobem na základě nestranného a objektivního procesu, aby se předešlo krátkodobým politickým cílům (manipulaci se zeměpisnými hranicemi volebních obvodů tzv. gerrymandering).
- (11) Maďarská vláda v posledních letech široce využívala vnitrostátní konzultace, a rozšiřovala tak přímou demokracii na vnitrostátní úrovni. Komise dne 27. dubna 2017 poukázala na to, že vnitrostátní konzultace pod názvem „Zastavme Brusel“ obsahovaly několik tvrzení a obvinění, které byly věcně nesprávné a mimořádně zavádějící. Maďarská vláda rovněž uskutečnila v květnu 2015 konzultace nazvané „Migrace a terorismus“ a v říjnu roku 2017 konzultace namířené proti takzvanému Sorosovu plánu. Tyto konzultace poukazovaly na paralely mezi terorismem a migrací, vyvolávaly nenávist vůči migrantům a zaměřovaly se zejména na osobu George Sorose a Unii.

Nezávislost soudnictví a dalších institucí a práva soudců

- (12) V důsledku rozsáhlých změn právního rámce uzákoněného v roce 2011 byly předsedovi nově vytvořeného Národního soudního úřadu svěřeny rozsáhlé pravomoci. Benátská

komise tyto rozsáhlé pravomoci kritizovala ve svém stanovisku k Zákonu č. CLXII z roku 2011 o právním postavení a odměňování soudců a k Zákonu č. CLXI z roku 2011 o organizaci a správě maďarských soudů přijatém dne 19. března 2012 a ve svém stanovisku k základním právním předpisům týkajícím se soudnictví, které přijala dne 15. října 2012. Podobné obavy vyjádřil i zvláštní zpravodaj OSN pro nezávislost soudců a právníků dne 29. února 2012 a 3. července 2013 a Skupina států proti korupci (GRECO) ve své zprávě z 27. března 2015. Všechny tyto zúčastněné strany zdůraznily, že je třeba posílit úlohu kolektivního orgánu – Národní rady soudnictví v pozici orgánu dohledu, neboť předsedu Národního soudního úřadu, jehož jmenuje maďarský parlament, nelze považovat za orgán soudní samosprávy. Na základě mezinárodních doporučení bylo změněno postavení předsedy Národního soudního úřadu a jeho pravomoci byly omezeny tak, aby se zajistila větší rovnováha mezi předsedou a Národní radou soudnictví.

- (13) Od roku 2012 Maďarsko podniklo pozitivní kroky směřující k přenosu určitých funkcí z předsedy Národního soudního úřadu na Národní radu soudnictví s cílem vytvořit lepší rovnováhu mezi těmito dvěma orgány. Stále je však nutný další pokrok. Skupina GRECO ve své zprávě ze dne 27. března 2015 vyzvala k minimalizaci potenciálního rizika diskrečních rozhodnutí předsedy Národního soudního úřadu. Předseda Národního soudního úřadu mimo jiné může přeložit nebo přidělovat soudce a plní taktéž úlohu v rámci soudní kázně. Předseda Národního soudního úřadu také maďarskému prezidentovi předkládá doporučení ohledně jmenování a odvolávání předsedů soudů, což se týká i předsedů a místopředsedů odvolacích soudů. Skupina GRECO uvítala nedávno přijatý etický kodex soudců, ale domnívá se, že by mohl být jasnější a měl by být doprovázen průběžnou odbornou přípravou v rámci služby. Rovněž uznala změny, které byly přijaty v Maďarsku v období 2012–2014 v souvislosti s pravidly soudního náboru a výběrových řízení, kterými Národní rada soudnictví získala v procesu výběru silnější kontrolní funkci. Národní rada soudnictví na svém zasedání, které se konalo 2. května 2018, jednomyslně přijala rozhodnutí týkající se postupu předsedy Národního soudního úřadu, pokud jde o prohlášení, že výzvy k podávání žádostí o soudní funkce a vyšší pozice jsou neúspěšné. V těchto rozhodnutích byl postup předsedy shledán nezákonným.
- (14) Dne 29. května 2018 maďarská vláda přeložila sedmou novelu základního zákona (T/332), která byla přijata 20. června 2018. Novelou byl zaveden nový systém správních soudů.
- (15) V návaznosti na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ze dne 6. listopadu 2012 ve věci C-286/12, *Komise v. Maďarsko*¹, v němž Soudní dvůr rozhodl, že Maďarsko zavedením vnitrostátního systému, jenž ukládá povinný odchod do důchodu soudcům, státním zástupcům a notářům, kteří dosáhli věku 62 let, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z unijního práva, maďarský parlament přijal Zákon

¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. listopadu 2012, *Komise v. Maďarsko*, C-286/12, ECLI:EU:C:2012:687.

č. XX z roku 2013, který stanoví, že se důchodový věk soudců má během deseti let postupně zvýšit na 65 let, a vymezil kritéria pro návrat do funkce nebo odstupné. Tento zákon poskytoval soudcům, kteří odešli do důchodu, možnost vrátit se na své dřívější pozice k témuž soudu a za stejných podmínek, jaké platily před platností právní úpravy o odchodu do důchodu, a pokud se vrátit nechtěli, obdrželi odstupné za ztrátu příjmu v podobě jednorázové částky odpovídající 12 měsíčním mzdám a mohli usilovat o další náhradu soudní cestou, což jim však nezaručovalo opětovné dosažení na vedoucí administrativní pozice. Komise nicméně uznala opatření Maďarska zaměřená na dosažení souladu zákona o odchodu do důchodu s právními předpisy Unie. Ve své zprávě z října 2015 Institut pro lidská práva Mezinárodní asociace advokátů uvedl, že většina odvolaných soudců se do své původní funkce nevrátila, částečně proto, že jejich předchozí funkce již byly obsazené. Uvedl také, že nelze zaručit nezávislost a nestrannost maďarského soudnictví a že záruky právního státu jsou i nadále oslabené.

- (16) Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) v rozsudku ze dne 16. července 2015 ve věci *Gazsó v. Maďarsko* rozhodl, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces a práva na účinné opravné prostředky. ESLP dospěl k závěru, že porušení vycházela z praxe, která spočívala v tom, že Maďarsko opakovaně nezajistilo, aby řízení týkající se občanských práv a povinností byla dokončena v přiměřených lhůtách, a nepřijalo opatření, která by žadatelům umožnila požadovat na vnitrostátní úrovni náhradu za příliš dlouhá občanská soudní řízení. Tento rozsudek stále nebyl vykonán. Nový maďarský občanský soudní řád, který byl přijat v roce 2016, stanoví zrychlení občanskoprávního řízení zavedením dvojfázového postupu. Maďarsko informovalo Výbor ministrů Rady Evropy o tom, že do října 2018 bude přijat nový zákon, který poskytne účinnou nápravu v případě průtahů řízení.
- (17) ESLP v rozsudku ze dne 23. června 2016 ve věci *Baka v. Maďarsko* rozhodl, že bylo porušeno právo na přístup k soudu a na svobodu projevu pana Andráse Baky, který byl v červnu 2009 zvolen předsedou Nejvyššího soudu na šestileté funkční období, ale v souladu s přechodnými ustanoveními základního zákona této funkce pozbyl, neboť právním nástupcem Nejvyššího soudu měla být Curia. Tento rozsudek stále nebyl vykonán. Dne 10. března 2017 Výbor ministrů Rady Evropy požádal, aby byla přijata opatření, která by zabránila dalšímu předčasnému odvolávání soudců z podobných důvodů, což by v této souvislosti zabránilo jakémukoli zneužití. Maďarská vláda konstatovala, že tato opatření nesouvisejí s výkonem rozsudku.
- (18) Dne 29. září 2008 byl komisařem pro ochranu údajů jmenován András Jóri na šestileté funkční období. S účinností od 1. ledna 2012 však maďarský parlament rozhodl reformovat systém ochrany údajů a nahradit komisaře vnitrostátním orgánem pro ochranu údajů a svobodu informací. Mandát pana Jóriho byl proto předčasně ukončen. Dne 8. dubna 2014 Soudní dvůr rozhodl, že nezávislost orgánů dohledu nutně zahrnuje povinnost respektovat délku jejich mandátu do jeho uplynutí a že Maďarsko porušilo

své povinnosti vyplývající ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES¹. Maďarsko změnilo pravidla týkající se jmenování komisaře, omluvilo se a zaplatilo dohodnutou částku jako náhradu.

- (19) Benátská komise ve svém stanovisku k Zákonu č. CLXIII z roku 2011 o státním zastupitelství a k Zákonu č. CLXIV z roku 2011 o postavení nejvyššího státního zástupce, státních zástupců a jiných zaměstnanců státního zastupitelství a kariérním postupu státního zástupce v Maďarsku, které přijala dne 19. června 2012, poukázala na několik nedostatků. Ve své zprávě ze dne 27. března 2015 skupina GRECO naléhavě vyzvala maďarské orgány, aby přijaly dodatečná opatření k zabránění zneužití a posílení nezávislosti státního zastupitelství, a to mimo jiné také zrušením možnosti opětovného zvolení nejvyššího státního zástupce. Dále skupina GRECO požadovala, aby disciplinární řízení proti běžným státním zástupcům byla transparentnější a aby se rozhodnutí o postoupení případů jinému státnímu zástupci řídila přísnými právními kritérii a odůvodněními. Podle maďarské vlády byl ve zprávě skupiny GRECO o shodě z roku 2017 uznán pokrok, jehož Maďarsko dosáhlo v souvislosti se státními zástupci (navzdory výzvam předneseným na plenárním zasedání GRECO maďarské orgány zveřejnění publikace zatím nepovolily). Druhá zpráva o shodě se připravuje.

Korupce a střety zájmů

- (20) Ve své zprávě ze dne 27. března 2015 skupina GRECO požadovala vypracování kodexů chování pro poslance maďarského parlamentu obsahující pokyny pro případy střetu zájmů. Kromě toho by poslanci také měli povinně oznamovat střety zájmů, které vznikají ad hoc, a tento požadavek by měla doprovázet ještě důraznější povinnost předkládat majetková přiznání. Dále by měla být doplněna ustanovení umožňující ukládání sankcí za předložení nepřesných majetkových přiznání. Majetková přiznání by se kromě toho měla zveřejňovat na internetu, aby byla umožněna skutečná veřejná kontrola. Měla by být zavedena standardní elektronická databáze, která transparentním způsobem umožní přístup k veškerým majetkovým přiznáním i k jejich změnám.
- (21) Omezená volební pozorovatelská mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva při OBSE ve svých předběžných zjištěních a závěrech přijatých dne 9. dubna 2018 dospěla k závěru, že omezený dohled nad financováním kampaní a absence podrobných zpráv o zdrojích finančních prostředků na kampaně v období před volbami narušuje transparentnost financování kampaní a schopnost voličů učinit informované rozhodnutí, což je v rozporu se závazky OBSE a mezinárodními standardy. Platné právní předpisy stanovují mechanismus sledování a kontroly ex-post. Státní kontrolní úřad má pravomoc sledovat a kontrolovat, zda byly splněny zákonné požadavky. Oficiální zpráva o auditu týkající se parlamentních voleb konaných v roce 2018, kterou vydává Státní kontrolní úřad, nebyla součástí předběžných zjištění a závěrů, jelikož v té době

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31).

ještě nebyla dokončena.

- (22) Řídící výbor Partnerství pro otevřené vládnutí obdržel dne 7. prosince 2016 dopis od maďarské vlády, ve kterém oznámila své okamžité vystoupení z partnerství, které na dobrovolném základě sdružuje 75 tisíc zemí a stovky organizací občanské společnosti. Partnerství maďarskou vládu od července 2015 prověřovalo kvůli obavám, které vyjádřily organizace občanské společnosti zejména ve vztahu k prostoru, jež mají pro své působení v zemi. Členy Partnerství pro otevřené vládnutí nejsou všechny členské státy EU.
- (23) Maďarsko je příjemcem finančních prostředků z unijních fondů ve výši 4,4 % HDP, což je více než polovina veřejných investic. Podíl zakázek udělených na základě postupu veřejného zadávacího řízení, v němž byla předložena jediná nabídka, je i nadále velmi vysoký a činí 36 %. Maďarsko v rámci Unie obdrželo v období 2013–2017 nejvyšší procento finančních doporučení od úřadu OLAF v oblasti strukturálních fondů a zemědělství. V roce 2016 dokončil úřad OLAF vyšetřování ve věci dopravního projektu v Maďarsku v hodnotě 1,7 miliardy EUR, jehož hlavními účastníky bylo několik mezinárodně specializovaných stavebních společností. Vyšetřování odhalilo závažné nesrovnalosti a možné podvody a korupci při realizaci projektu. V roce 2017 úřad OLAF zjistil „závažné nesrovnalosti“ a „střety zájmů“ při prošetřování 35 veřejných zakázek na pouliční osvětlení přidělených společnosti, kterou v té době vedl zeť předsedy vlády. OLAF zaslal Generálnímu ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise závěrečnou zprávu s finančními doporučeními ke zpětnému získání prostředků ve výši 43,7 milionu EUR a generálnímu prokurátorovi Maďarska zaslal soudní doporučení. Při přeshraničním vyšetřování, které uzavřel úřad OLAF v roce 2017, byla vyslovena obvinění v souvislosti s případným zneužitím prostředků Unie v 31 výzkumných a rozvojových projektech. Vyšetřování vedené v Maďarsku, Lotyšsku a Srbsku odhalilo subdodavatelský podvod, jehož cílem bylo uměle zvýšit projektové náklady a skrýt skutečnost, že konečnými dodavateli jsou provázané společnosti. OLAF proto uzavřel šetření finančním doporučením, aby Komise získala zpět částku ve výši 28,3 milionu EUR, a soudním doporučením pro maďarské soudní orgány. Maďarsko se rozhodlo neúčastnit se zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO), jenž bude odpovědný za vyšetřování, stíhání a předvádění před soud pachatelů a spolupachatelů trestných činů ohrožujících finanční zájmy Unie.
- (24) Podle sedmé zprávy Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti se od roku 1996 v Maďarsku snížila efektivnost správy věcí veřejných a Maďarsko je jedním z členských států s nejméně efektivní státní správou v Unii. Všechny maďarské regiony jsou hluboko pod úrovní Unie, pokud jde o kvalitu veřejné správy. Podle zprávy EU o boji proti korupci zveřejněné Evropskou komisí v roce 2014 je korupce považována v Maďarsku za rozšířenou (89 %). Podle zprávy Světového ekonomického fóra o globální konkurenceschopnosti za období 2017–2018 byla vysoká míra korupce jedním z nejproblematictějších faktorů podnikání v Maďarsku.

Ochrana soukromí a údajů

- (25) ESLP v rozsudku ze dne 12. ledna 2016 ve věci *Szabó a Vissy v. Maďarsko* shledal, že bylo porušeno právo na respektování soukromého života kvůli nedostatečným právním zárukám coby ochrany proti nezákonnému tajnému sledování pro účely národní bezpečnosti, a to i ve spojení s využíváním telekomunikace. Předkladatelé neuvedli, že by byli vystaveni opatřením tajného sledování, a proto se další individuální opatření nejevila jako potřebná. Jako obecné opatření je nutná změna příslušných právních předpisů. Návrhy na změnu zákona o národních bezpečnostních službách jsou v současnosti předmětem diskuse odborníků příslušných maďarských ministerstev. Na vykonání tohoto rozsudku se proto stále čeká.
- (26) Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy, že právní rámec Maďarska v oblasti tajného sledování pro účely národní bezpečnosti umožňuje hromadné odposlechy komunikace a obsahuje nedostatečné záruky, které by zajišťovaly ochranu proti svévolným zásahům do práva na soukromí. Byl také znepokojen chybějícími ustanoveními, která by zajistila účinnou právní ochranu v případech zneužití a oznámení příslušné osobě co nejdříve po ukončení opatření sledování, aniž by byl ohrožen účel omezení.

Svoboda projevu

- (27) Dne 22. června 2015 Benátská komise přijala stanovisko k právním předpisům týkajícím se sdělovacích prostředků v Maďarsku (Zákon č. CLXXXV o mediálních službách a hromadných sdělovacích prostředcích, Zákon č. CIV o svobodě tisku a právní předpisy týkající se zdanění výnosů z reklamy hromadných sdělovacích prostředků), v němž požadovala několik změn zákona o svobodě tisku a zákona o sdělovacích prostředcích, zejména pokud jde o definici „nelegálního mediálního obsahu“, odhalování novinářských zdrojů a sankcí pro sdělovací prostředky. Podobné obavy byly vyjádřeny v analýze, kterou zadal Úřad zástupce OBSE pro svobodu médií v únoru 2011, ve stanovisku předchozího Komisaře Rady Evropy pro lidská práva o maďarských právních předpisech týkajících se sdělovacích prostředků s ohledem na normy Rady Evropy v oblasti svobody sdělovacích prostředků ze dne 25. února 2011, jakož i v odborném posouzení odborníků Rady Evropy na maďarské právní předpisy v oblasti sdělovacích prostředků ze dne 11. května 2012. Generální tajemník Rady Evropy ve svém prohlášení ze dne 29. ledna 2013 uvítal, že diskuse v oblasti sdělovacích prostředků vedly k přijetí několika důležitých změn. Přetrvávající obavy však opětovně vyslovil komisař Rady Evropy pro lidská práva také ve zprávě po jeho návštěvě v Maďarsku, která byla zveřejněna 16. prosince 2014. Komisař rovněž zmínil otázky koncentrace vlastnictví sdělovacích prostředků a autocenzury a uvedl, že by měl být zrušen právní rámec, který kriminalizuje pomluvu.
- (28) Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 22. června 2015 k právním předpisům v oblasti sdělovacích prostředků rovněž uznala dlouholeté úsilí maďarské vlády o zlepšení

původního znění mediálních zákonů v souladu s připomínkami různých pozorovatelů, včetně Rady Evropy, a kladně hodnotila ochotu maďarských orgánů pokračovat v dialogu. Trvala nicméně na tom, že je třeba změnit pravidla vztahující se na volbu členů Mediální rady, aby bylo zajištěno spravedlivé zastoupení společensky významných politických a jiných skupin, a na tom, že by mělo být přezkoumáno postavení předsedy Mediální rady nebo předsedy Mediálního úřadu s cílem omezit koncentraci moci a zajistit politickou nestrannost; podobně by také měla proběhnout reforma Kuratoria. Benátská komise také doporučila decentralizaci správy veřejnoprávních poskytovatelů mediálních služeb, a také aby státní tisková agentura nebyla výlučným poskytovatelem zpráv pro veřejnoprávní poskytovatele mediálních služeb. Podobné obavy byly vyjádřeny v analýze, kterou zadal Úřad zástupce OBSE pro svobodu médií v únoru 2011, ve stanovisku předchozího Komisaře Rady Evropy pro lidská práva o maďarských právních předpisech týkajících se sdělovacích prostředků s ohledem na normy Rady Evropy v oblasti svobody sdělovacích prostředků ze dne 25. února 2011, jakož i v odborném posouzení odborníků Rady Evropy na maďarské právní předpisy v oblasti sdělovacích prostředků ze dne 11. května 2012. Generální tajemník Rady Evropy ve svém prohlášení ze dne 29. ledna 2013 uvítal, že diskuse v oblasti sdělovacích prostředků vedly k přijetí několika důležitých změn. Přetrvávající obavy však opětovně vyslovil komisař Rady Evropy pro lidská práva také ve zprávě po jeho návštěvě v Maďarsku, která byla zveřejněna 16. prosince 2014.

- (29) Benátská komise dne 18. října 2012 přijala stanovisko k Zákonu č. CXII z roku 2011 o informační autonomii a svobodě informací v Maďarsku. Navzdory vcelku kladnému hodnocení Benátská komise zjistila potřebu dalších zlepšení. V návaznosti na další změny tohoto zákona však bylo právo na přístup k vládním informacím dále významně omezeno. Tyto změny byly kritizovány v analýze, kterou zadal Úřad zástupce OBSE pro svobodu médií v březnu 2016. V analýze bylo uvedeno, že částky zaúčtované jako přímé náklady se zdají být zcela opodstatněné, ale účtování poplatků za čas, který mají veřejní úředníci strávit odpovídáním na žádosti, je nepřijatelné. Jak také uznala zpráva Evropské komise o Maďarsku z roku 2018, zaujal komisař pro ochranu údajů, soudy i Ústavní soud k případům týkajícím se transparentnosti progresivní postoj.
- (30) Ve svých počátečních zjištěních a závěrech přijatých dne 9. dubna 2018 dospěla omezená volební pozorovatelská mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva při OBSE sledující maďarské parlamentní volby v roce 2018 k závěru, že byl omezen přístup k informacím, jakož i svoboda tisku a sdružování, a to i v souvislosti s nedávnými právními změnami, a že mediální pokrytí kampaně bylo rozsáhlé, ovšem velmi polarizované a nezahrnovalo kritickou analýzu. Veřejnoprávní vysílání splnilo svou povinnost poskytnout bezplatný vysílací čas jednotlivým kandidátům, ale jeho zpravodajství a redakční příspěvky jasně favorizovaly vládnoucí koalici, což je v rozporu s mezinárodními standardy. Většina komerčních provozovatelů vysílání byla v rámci svého zpravodajství nakloněna buď vládnoucím, nebo opozičním stranám. Internetové sdělovací prostředky poskytly prostor pro pluralistickou a tematickou

politickou diskusi. Dále konstatovala, že politizace vlastnictví spolu s omezujícím právním rámcem měly odrazující účinek na redakční svobodu, což omezilo přístup voličů k pluralitním informacím. Uvedla také, že novelami se zavedla nepřiměřená omezení práva na přístup k informacím, protože se rozšířila definice informací, které nepodléhají zveřejnění, a zvýšil poplatek za zpracování žádostí o informace.

- (31) Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy ohledně maďarských mediálních zákonů a praktik, jež omezují svobodu přesvědčení a projevu. Byl znepokojen skutečností, že v důsledku postupných změn zákona stávající legislativní rámec nezajišťuje zcela necenzurovaný a neomezený tisk. Se znepokojením konstatoval, že Mediální rada a Mediální úřad nedisponují dostatečnou nezávislostí, aby mohly vykonávat své funkce, a mají příliš rozsáhlé regulační pravomoci a pravomoci v oblasti sankcí.
- (32) Dne 13. dubna 2018 zástupce OBSE pro svobodu médií důrazně odsoudil skutečnost, že maďarské sdělovací prostředky zveřejnily seznam více než 200 osob, které uvedly, že více než 2 000 osob, z nichž některé byly uvedeny jmenovitě, údajně usilují o „svržení vlády“. Tento seznam byl zveřejněn maďarským časopisem Figyelő dne 11. dubna a obsahuje řadu novinářů a dalších občanů. Dne 7. května 2018 vyjádřil zástupce OBSE pro svobodu médií velké znepokojení z odmítnutí udělení akreditace několika nezávislým novinářům, což jim zabránilo ve zpravodajství z inaugurační schůze nového maďarského parlamentu. Bylo rovněž zmíněno, že tato událost by neměla být použita jako nástroj pro omezení obsahu kritického zpravodajství a že tento postup je špatným precedensem pro nové volební období maďarského parlamentu.

Akademická svoboda

- (33) Benátská komise dne 6. října 2017 přijala stanovisko k Zákonu č. XXV ze dne 4. dubna 2017 o změně Zákona č. CCIV z roku 2011 o vnitrostátním terciárním vzdělávání. Komise dospěla k závěru, že společně s přísnějšími lhůtami a závažnými právními následky pro zahraniční vysoké školy, které mají v Maďarsku své sídlo a jsou zde již řadu let zákonně provozovány, je zavedení přísnějších předpisů bez velmi závažných důvodů z hlediska zásad a záruk právního státu a dodržování základních práv velice problematické. Tyto vysoké školy a jejich studenti jsou chráněni vnitrozemskými i mezinárodními pravidly týkajícími se akademické svobody, svobody projevu a sdružování, práva na vzdělání a svobody vzdělávání. Benátská komise maďarským orgánům doporučila, aby zejména zajistily, že nová pravidla týkající se požadavku pracovního povolení nepřiměřeně neovlivní akademickou svobodu a budou uplatňována nediskriminačně a flexibilně, aniž by byla ohrožena kvalita a mezinárodní povaha vzdělávání, které již zajišťují existující vysoké školy. Obavy ohledně změny Zákona č. CCIV z roku 2011 o vnitrostátním terciárním vzdělávání sdíleli také zvláštní zpravodajové OSN pro svobody přesvědčení a projevu, práva na svobodu pokojného shromažďování a sdružování a kulturní práva ve svém stanovisku ze dne 11. dubna

2017. Výbor OSN pro lidská práva v závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 upozornil na chybějící dostatečné odůvodnění pro zavedení takových omezení svobody myšlení, projevu a sdružování i akademické svobody.

- (34) Dne 17. října 2017 maďarský parlament prodloužil lhůtu pro zahraniční vysoké školy působící v Maďarsku pro splnění nových kritérií do 1. ledna 2019, a to na žádost dotčených institucí a na základě doporučení předsednictva maďarské konference rektorů; Benátská komise toto prodloužení uvítala. Stále probíhají jednání mezi maďarskou vládou a dotčenými zahraničními vysokoškolskými institucemi, zejména se Středoevropskou univerzitou, zatímco právní vakuum, v němž se zahraniční vysoké školy nacházejí, přetrvává, ačkoli Středoevropská univerzita splnila nové požadavky ve stanovená lhůtě.
- (35) Dne 7. prosince 2017 Komise rozhodla, že Maďarsko zažaluje u Soudního dvora Evropské unie na základě toho, že změna zákona č. CCIV z roku 2011 o vnitrostátním terciárním vzdělání nepřiměřeně omezuje vykonávání činnosti unijních a neunijních vysokých škol a je třeba, aby byl znovu uveden v soulad s právními předpisy EU. Komise shledala, že nový zákon je v rozporu s právem akademické svobody, právem na vzdělání a svobodou podnikání, jak jsou zakotvena v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a která vyplývají z právních závazků Unie v rámci mezinárodního obchodního práva.

Svoboda náboženského vyznání

- (36) Dne 30. prosince 2011 přijal maďarský parlament zákon č. CCVI z roku 2011 o právu na svobodu svědomí a náboženského vyznání a o právním postavení církví a náboženských skupin v Maďarsku, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2012. Zákon přezkoumal právní subjektivitu mnoha náboženských organizací a omezil počet právně uznaných církví v Maďarsku na 14. Dne 16. prosince 2011 vyjádřil komisař Rady Evropy pro lidská práva své obavy ohledně tohoto zákona v dopise zaslaném maďarským orgánům. V únoru 2012 maďarský parlament v reakci na mezinárodní tlak zvýšil počet uznaných církví na 31. Dne 19. března 2012 přijala Benátská komise stanovisko k zákonu č. CCVI z roku 2011 o právu na svobodu svědomí a náboženského vyznání a o právním postavení církví a náboženských skupin v Maďarsku, v němž poukázala na to, že zákon stanoví řadu požadavků, které jsou nepřiměřené a jsou založeny na nahodilých kritériích, pokud jde o uznávání církve. Dále uvedla, že zákon vedl k procesu rušení registrace stovek dříve právně uznaných církví a že má do jisté míry za následek nerovné, ba dokonce diskriminační zacházení s náboženským přesvědčením a obcemi v závislosti na tom, zda jsou uznány, či nikoliv.
- (37) V únoru 2013 maďarský Ústavní soud rozhodl, že rušení registrace uznaných církví je protiústavní. V reakci na rozhodnutí Ústavního soudu maďarský parlament v březnu 2013 pozměnil základní zákon. V červnu a září 2013 maďarský parlament pozměnil zákon č. CCVI z roku 2011, čímž vytvořil dvoustupňovou klasifikaci sestávající z

„náboženských skupin“ a „začleněných církví“. V září 2013 maďarský parlament také výslovně pozměnil základní zákon, aby mohl vybírat náboženské skupiny, které budou „spolupracovat“ se státem v oblasti „činností veřejného zájmu“, čímž sám sobě přiznal diskreční pravomoc při uznávání náboženských organizací na základě hlasování dvoutřetinovou většinou.

- (38) ESLP v rozsudku ze dne 8. dubna 2014 ve věci *Magyar Keresztény Mennonita Egyház a další v. Maďarsko* rozhodl, že Maďarsko porušilo svobodu sdružování ve světle svobody svědomí a náboženského vyznání. Maďarský Ústavní soud konstatoval, že některá pravidla, jimiž se řídí podmínky uznávání za církev, byla protiústavní, a nařídil zákonodárci, aby příslušná pravidla uvedl do souladu s požadavky Evropské úmluvy o lidských právech. Příslušný zákon byl maďarskému parlamentu předložen v prosinci 2015, avšak nezískal potřebnou většinu. Tento rozsudek nebyl stále vykonán.

Svoboda sdružování

- (39) Dne 9. července 2014 poukázal komisař Rady Evropy pro lidská práva v dopise maďarským orgánům na to, že je znepokojen stigmatizujícími projevy politiků, jež zpochybňují legitimitu činnosti nevládních organizací v souvislosti s audity, které prováděl maďarský vládní kontrolní úřad a které se týkaly nevládních organizací, jež byly provozovateli a příjemci prostředků z fondu pro nevládní organizace v rámci grantů pocházejících z EHP/Norska. Maďarská vláda podepsala dohodu o fondu, v jejímž důsledku výplata těchto grantů nerušeně pokračuje. Ve dnech 8. až 16. února 2016 proběhla návštěva zvláštního zpravodaje OSN pro situaci obhájců lidských práv v Maďarsku, který ve své zprávě uvedl, že stávající právní rámec upravující uplatňování základních svobod, jako jsou právo na svobodu přesvědčení a projevu a právo na pokojné shromažďování a sdružování, je zdrojem závažných problémů a že právní předpisy vztahující se k národní bezpečnosti a migraci mohou rovněž mít omezující dopad na prostředí občanské společnosti.
- (40) V dubnu 2017 byl maďarskému parlamentu předložen návrh zákona o transparentnosti organizací přijímajících podporu ze zahraničí, jehož cílem bylo zavedení požadavků souvisejících s předcházení praní špinavých peněz či terorismu. Benátská komise v roce 2013 uznala, že mohou existovat různé důvody pro to, aby stát omezil zahraniční financování, včetně předcházení praní špinavých peněz a financování terorismu, avšak tyto legitimní cíle by neměly být využívány jako záminka ke kontrole nevládních organizací nebo k omezování jejich schopnosti vykonávat svou legitimní činnost, zejména v rámci ochrany lidských práv. Dne 26. dubna 2017 zaslal komisař Rady Evropy pro lidská práva dopis mluvčímu maďarského parlamentu, v němž konstatoval, že návrh zákona byl předložen na pozadí pokračujících antagonistických projevů jistých členů vládnoucí koalice, kteří některé nevládní organizace kvůli zdroji jejich financování označili za „zahraniční agenty“ a zpochybnili jejich legitimitu; výraz „zahraniční agenti“ však v návrhu zákona není uveden. Podobné obavy byly zmíněny v

prohlášení předsedy Konference mezinárodních nevládních organizací Rady Evropy a předsedy Rady odborníků na právo nevládních organizací ze dne 7. března 2017, jakož i ve stanovisku ze dne 24. dubna 2017, které připravila Rada odborníků na právo nevládních organizací, a v prohlášení zvláštních zpravodajů OSN pro situaci obhájců lidských práv a pro podporu a ochranu práva na svobodu přesvědčení a projevu ze dne 15. května 2017.

- (41) Dne 13. června 2017 maďarský parlament návrh zákona s několika změnami přijal. Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 20. června 2017 uznala, že výraz „organizace přijímající podporu ze zahraničí“ je neutrální a popisný a že některé z těchto změn představovaly významné zlepšení, ale zároveň nebyly vyřešeny některé další problémy a změny nebyly dostačující na to, aby zmírnily obavy ohledně toho, že zákon povede k nepřiměřenému a zbytečnému zásahu do svobody sdružování a projevu, práva na soukromí a zákazu diskriminace. Výbor OSN pro lidská práva v závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 upozornil na chybějící dostatečné odůvodnění pro zavedení těchto požadavků, které se zdají být součástí pokusu zdiskreditovat jisté nevládní organizace, včetně nevládních organizací, které se věnují ochraně lidských práv v Maďarsku.
- (42) Dne 7. prosince 2017 se Komise rozhodla zahájit soudní řízení proti Maďarsku kvůli nesplnění povinností vyplývajících z ustanovení Smlouvy upravujících volný pohyb kapitálu, neboť ustanovení zákona o nevládních organizacích podle názoru Komise nepřímo diskriminovala a nepřiměřeně omezovala dary ze zahraničí určené organizacím občanské společnosti. Kromě toho Komise tvrdila, že Maďarsko porušilo právo na svobodu sdružování a právo na ochranu soukromého života a osobních údajů zakotvená v Listině ve spojení s ustanoveními Smlouvy o volném pohybu kapitálu podle čl. 26 odst. 2 a článků 56 a 63 Smlouvy o fungování EU.
- (43) V únoru 2018 maďarská vláda předložila legislativní balíček sestávající z návrhů tří zákonů (T/19776, T/19775, T/19774). Dne 14. února 2018 předseda Konference mezinárodních nevládních organizací Rady Evropy a předsedy Rady odborníků na právo nevládních organizací učinili prohlášení, v němž uvedli, že balíček není v souladu se svobodou sdružování, zvláště v případě nevládních organizací, které pracují s migranty. Dne 15. února 2018 vyjádřil komisař Rady Evropy pro lidská práva podobné obavy. Dne 8. března 2018 zvláštní zpravodaj OSN pro podporu a ochranu práva na svobodu přesvědčení a projevu, zvláštní zpravodaj OSN pro situaci obhájců lidských práv, nezávislý odborník OSN pro lidská práva a mezinárodní solidaritu a zvláštní zpravodaj OSN o současných podobách rasismu, rasové diskriminace, xenofobie a související nesnášenlivosti varovali, že tento návrh povede k nežádoucímu omezení svobody sdružování a svobody projevu v Maďarsku. Výbor OSN pro lidská práva v závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy, že odkazem na „přežití národa“ a ochranu občanů a kultury a spojováním činností nevládních organizací s údajným mezinárodním spiknutím by legislativní balíček mohl

stigmatizovat nevládní organizace a omezit jejich schopnost vykonávat důležité činnosti na podporu lidských práv, a zejména práv uprchlíků, žadatelů o azyl a migrantů. Výbor dále vyjádřil znepokojení nad tím, že by uvalení omezení vztahujících se na zahraniční financování nevládních organizací mohlo být zneužito k vyvíjení protizákonného tlaku na tyto organizace a k neoprávněnému zasahování do jejich činnosti. Cílem jednoho z předložených návrhů zákonů bylo zdanit veškeré zahraniční financování nevládních organizací, včetně financování ze strany EU, ve výši 25 %. Tento legislativní balíček by rovněž připravil nevládní organizace o možnost nápravy právní cestou prostřednictvím odvolání proti svévolným rozhodnutím. Dne 22. března 2018 si Výbor pro právní záležitosti a lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy vyžádal stanovisko Benátské komise k návrhu tohoto legislativního balíčku.

- (44) Dne 29. května 2018 maďarská vláda představila návrh zákona, kterým se mění některé zákony týkající se opatření pro boj proti nedovolenému přistěhovalectví (T/333). Návrh je přepracovaným zněním předchozího legislativního balíčku a navrhuje trestní sankce za „napomáhání nedovolenému přistěhovalectví“. Ve stejný den vyzval Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky k tomu, aby byl návrh zákona stažen, a vyjádřil znepokojení nad tím, že tyto návrhy, pokud by byly schváleny, by znemožnily poskytování nezbytné pomoci a služeb osobám, které musely opustit své domovy, a dále by přioštlily napjatou veřejnou diskusi a podpořily vzestup xenofobních postojů. Dne 1. června 2018 vyjádřil komisař Rady Evropy pro lidská práva podobné obavy. Dne 31. května 2018 předseda Výbor pro právní záležitosti a lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy potvrdil žádost o stanovisko Benátské komise k tomuto novému návrhu. Předtím, než Benátská komise vydala stanovisko, byl návrh zákona dne 20. června 2018 přijat. Dne 21. června 2018 Vysoký komisař OSN pro lidská práva odsoudil rozhodnutí maďarského parlamentu. Dne 22. června 2018 Benátská komise a Úřad pro demokratické instituce a lidská práva OBSE uvedly, že ustanovení o trestněprávní odpovědnosti může zbrzdit chráněnou činnost v oblasti organizace a vyjádřování názorů a že je v rozporu se svobodou sdružování a svobodou projevu, a mělo by proto být zrušeno.

Právo na rovné zacházení

- (45) Ve dnech 17. až 27. května 2016 Maďarsko navštívila pracovní skupina OSN pro diskriminaci žen v právních předpisech a v praxi. Pracovní skupina ve své zprávě uvedla, že konzervativní forma rodiny, jejíž ochrana je zaručena jako zásadní pro přežití národa, by neměla být v nerovnováze s politickými, ekonomickými a sociálními právy žen a posilováním jejich postavení. Pracovní skupina také zdůraznila, že právo žen na rovnost nelze vnímat pouze ve světle ochrany zranitelných skupin, jako jsou děti, starší osoby a osoby se zdravotním postižením, jelikož jsou nedílnou součástí všech těchto skupin. V nových školních učebnicích se stále objevují genderové stereotypy, podle kterých jsou ženy primárně matkami a manželkami, přičemž v některých případech jsou matky označovány ze méně inteligentní ve srovnání s otci. Pracovní skupina na druhou

stranu uznala úsilí maďarské vlády o větší sladění pracovního a rodinného života prostřednictvím zavedení štedrých ustanovení v rámci systému podpory rodin a v oblasti vzdělávání a péče v předškolním věku. Ve svých předběžných zjištěních a závěrech přijatých dne 9. dubna 2018 omezená volební pozorovatelská mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva při OBSE sledující maďarské parlamentní volby v roce 2018 uvedla, že ženy jsou nadále nedostatečně zastoupeny v politickém životě a že na rovnost žen a mužů v souvislosti s volbami se nevztahují žádné právní požadavky. Ačkoli jedna z hlavních stran umístila ženu do čela své celostátní kandidátky a některé strany se otázkám rovnosti žen a mužů věnovaly ve svých programech, posilování postavení žen byla v rámci kampaně věnována malá pozornost, a to i ve sdělovacích prostředcích.

- (46) Výbor OSN pro lidská práva v závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 přivítal podepsání Istanbulské dohody, avšak vyjádřil politování nad tím, že v Maďarsku stále přetrvávají patriarchální stereotypní postoje k postavení žen ve společnosti, a se znepokojením vzal na vědomí diskriminační poznámky ze strany politických představitelů zaměřené proti ženám. Konstatoval také, že maďarský trestní zákoník nezaručuje plnou ochranu ženským obětem domácího násilí. Vyjádřil znepokojení nad nedostatečným zastoupením žen v rozhodovacích pozicích ve veřejném sektoru, zejména v rámci vládních ministerstev a maďarského parlamentu. Istanbulská dohoda nebyla stále ratifikována.
- (47) Základní zákon Maďarska obsahuje povinná ustanovení o ochraně pracoviště rodičů a o dodržování zásady rovného zacházení; existují proto zvláštní pracovněprávní předpisy upravující situaci žen a matek a otců vychovávajících děti. Dne 27. dubna 2017 Komise vydala odůvodněné stanovisko, v němž Maďarsko vybídla, aby správně provedlo směrnici 2006/54/ES Evropského parlamentu a Rady¹, protože maďarské právní předpisy stanoví výjimku ze zákazu diskriminace na základě pohlaví, která je mnohem širší než výjimka upravená uvedenou směrnicí. Ve stejný den Komise Maďarsku zaslala odůvodněné stanovisko kvůli porušení směrnice 92/85/EHS Rady², která stanovila, že zaměstnavatelé mají povinnost přizpůsobit pracovní podmínky pro těhotné nebo kojící zaměstnankyně, aby se zabránilo ohrožení jejich zdraví nebo bezpečnosti. Maďarská vláda se tudíž zavázala, že změní potřebná ustanovení zákona č. CXXV z roku 2003 o rovném zacházení a podpoře rovných příležitostí, jakož i zákona č. I z roku 2012 – zákoníku práce. Případ byl tudíž dne 7. června 2018 uzavřen.
- (48) Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy, že ústavní zákaz diskriminace mezi důvody diskriminace výslovně

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23).

² Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 348, 28.11.1992, s. 1).

nezahrnuje sexuální orientaci ani genderovou identitu a že by jeho úzká definice rodiny mohla vést k diskriminaci, neboť nezahrnuje jisté druhy rodinného uspořádání, včetně párů stejného pohlaví. Výbor byl rovněž znepokojen projevy násilí a rozšířením negativních stereotypů a předsudků vůči lesbickým, gay, bisexuálním a transgender osobám, zejména v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání.

- (49) Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 rovněž zmínil nucená umístění ve zdravotnických zařízeních, izolace a nucené léčby značného počtu osob s mentálním, duševním nebo psychosociálním postižením, jakož i nahlášené případy násilí a krutého, nelidského a ponižujícího zacházení a nepodložená tvrzení o vysokém počtu nevyšetřených úmrtí v uzavřených ústavech.

Práva osob patřících k menšinám, včetně Romů a Židů, a ochrana proti nenávistným výrokům namířeným proti těmto menšinám

- (50) Ve své zprávě po návštěvě v Maďarsku, která byla zveřejněna dne 16. prosince 2014, komisař Rady Evropy pro lidská práva uvedl, že jej znepokojila zhoršující se situace, pokud jde o rasismus a nesnášenlivost v Maďarsku, přičemž nejotevřenější formou nesnášenlivosti byla nesnášenlivost vůči Romům, což dokládá typicky kruté násilí zacílené na Romy a polovojskové pochody a hlídky ve vesnicích obydlených Romy. Poukázal také na to, že navzdory postojům, které maďarské orgány zaujaly k odsouzení projevů antisemitismu, problém antisemitismu přetrvává a projevuje se nenávistnými výroky a případy násilí vůči Židům nebo jejich majetku. Kromě toho zmínil, se opět začala rozmáhat xenofobie namířená proti migrantům, včetně žadatelů o azyl a uprchlíků, a nesnášenlivost ovlivňující další sociální skupiny, jako jsou osoby LGBTI, chudí lidé a bezdomovci. Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI) uvedla podobné obavy ve své zprávě o Maďarsku zveřejněné dne 9. června 2015.
- (51) Poradní výbor Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin ve svém čtvrtém stanovisku k Maďarsku přijatém dne 25. února 2016 konstatoval, že Romové jsou stále vystaveni systémové diskriminaci a nerovnosti ve všech oblastech života, včetně bydlení, zaměstnanosti, vzdělávání, přístupu ke zdravotní péči a účasti na společenském a politickém životě. Výbor ministrů Rady Evropy ve svém usnesení ze dne 5. července 2017 maďarským orgánům doporučil, aby vytrvale a účinně usilovaly o předcházení nerovnosti a diskriminaci, jimž Romové čelí, bojovaly proti nim a postihovaly je a o zlepšení životních podmínek, přístupu ke zdravotnickým službám a zaměstnanosti Romů po důkladné konzultaci se zástupci Romů, dále aby přijaly účinná opatření k ukončení postupů, které vedou k pokračující segregaci romských dětí ve školách, a aby zesílily úsilí o nápravu nedostatků, jimž romské děti čelí v oblasti vzdělávání, aby zajistily rovné příležitosti přístupu romských dětí ke všem úrovním kvalitního vzdělání a aby nadále přijímaly opatření proti neoprávněnému umístění dětí do zvláštních škol a tříd. Maďarská vláda přijala několik zásadních opatření pro posílení začlenění Romů. Dne 4. července 2012 přijala akční plán na ochranu pracovních míst s cílem chránit

zaměstnání znevýhodněných zaměstnanců a zvýšit zaměstnanost dlouhodobě nezaměstnaných. Rovněž přijala zdravotnickou odvětvovou strategii „Zdravé Maďarsko 2014–2020“ s cílem snížit nerovnosti v oblasti zdraví. V roce 2014 také přijala strategii na období 2014–2020 pro řešení chudinského bydlení v segregovaných osadách. Nicméně podle zprávy agentury FRA o stavu základních práv v roce 2018 se procentuální podíl mladých Romů, kteří nepracují, nevzdělávají se ani se neúčastní odborné přípravy, zvýšil z 38 % v roce 2011 na 51 % v roce 2016.

- (52) ESLP v rozsudku ze dne 29. ledna 2013 ve věci *Horváth a Kiss v. Maďarsko* shledal, že příslušné maďarské právní předpisy, tak jak jsou uplatňovány v praxi, neobsahují přiměřená ochranná opatření a jejich důsledkem je nadměrné zastoupení a segregace romských dětí ve zvláštních školách kvůli systematicky nesprávnému diagnostikování duševních poruch, což představuje porušení práva na vzdělání bez diskriminace. Tento rozsudek nebyl stále vykonán.
- (53) Dne 26. května 2016 Komise maďarským orgánům zaslala výzvu týkající se jak maďarských právních předpisů, tak správních postupů, které vedou k nepřiměřeně nadměrnému zastoupení romských dětí ve zvláštních školách pro mentálně postižené děti a k tomu, že v běžných školách jsou tyto děti ve značné míře vzdělávány odděleně, čímž je omezeno sociální začlenění. Maďarská vláda se aktivně zapojila do dialogu s Komisí. Maďarská strategie pro začlenění se zaměřuje na podporu vzdělávání podporujícího začlenění, omezování segregace, zamezování mezigeneračnímu předávání znevýhodnění a vytvoření školního prostředí podporujícího začlenění. Kromě toho byl zákon o státním veřejném vzdělávání od ledna 2017 doplněn o další záruky a maďarská vláda v letech 2011–2015 iniciovala oficiální audity, jež byly následovány opatřeními úřadů státní správy.
- (54) ESLP v rozsudku ze dne 20. října 2015 ve věci *Balázs v. Maďarsko* shledal, že byl porušen zákaz diskriminace, neboť nebyl zohledněn údajný protiromský motiv útoku. ESLP v rozsudku ze dne 12. dubna 2016 ve věci *R. B. v. Maďarsko* a ve svém rozsudku ze dne 17. ledna 2017 ve věci *Király a Dömötör v. Maďarsko* shledal, že bylo porušeno právo na soukromý život kvůli nedostatečnému vyšetření obvinění z rasově motivovaného slovního napadání. ESLP v rozsudku ze dne 31. října 2017 ve věci *M. F. v. Maďarsko* shledal, že byl porušen zákaz diskriminace spolu se zákazem nelidského a ponižujícího zacházení, jelikož orgány nevyšetřily možné rasové motivy daného incidentu. Tyto rozsudky stále nebyly vykonány. Nicméně na návaznosti na rozsudky ve věcech *Balázs v. Maďarsko* a *R. B. v. Maďarsko* vstoupila dne 28. října 2016 v platnost změna skutkové podstaty trestného činu „podněcování k násilí nebo nenávisti vůči skupině osob“ trestního zákoníku s cílem provést rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/JHA¹. Trestní zákoník byl v roce 2011 novelizován s cílem předcházet kampaním extrémně

¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva (Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55).

pravicových polovojenských skupin, a to zavedením tzv. trestného činu spáchaného v uniformě, který postihuje jakékoli provokativní protispolečenské chování vyvolávající strach u příslušníka národnostní, etnické či náboženské skupiny a hrozí za něj až tříletý trest odnětí svobody.

- (55) Ve dnech 29. června až 1. července 2015 provedl Úřad pro demokratické instituce a lidská práva OBSE hodnotící návštěvu přímo na místě v Maďarsku v návaznosti na zprávy o opatřeních místní samosprávy města Miškovec týkajících se nuceného vystěhovávání Romů. Místní orgány přijaly model protiromských opatření dokonce ještě před změnou místní vyhlášky z roku 2014 a veřejné osoby ve městě se často dopouštěly protiromských prohlášení. Podle dostupných zpráv například starosta Miškovce v únoru 2013 prohlásil, že chce město vyčistit od „antisociálních a zvrácených Romů“, kteří údajně nezákonně čerpali prostředky z programu s názvem „Fészekrakó“ (Hnízdo), z něhož jsou poskytovány příspěvky na bydlení, příspěvky pro osoby žijící v sociálních nájemních bytech a příspěvky na údržbu. Jeho slova spustila sérii vystěhovávání a během téhož měsíce bylo z celkového počtu 273 bytů v dané kategorii bydlení vyjmuto 50 bytů – také za účelem sanace půdy pro renovaci stadionu. Na základě odvolání podaného pověřeným odborem Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 28. dubna 2015 příslušná ustanovení zrušil. Komisařka pro základní práva a její zástupce pro práva národnostních menšin vydali dne 5. června 2015 společné stanovisko k porušování základních práv Romů v Miškovci, přičemž doporučení vydané v jeho rámci orgány místní samosprávy nepřijaly. Maďarský Úřad pro rovné zacházení provedl šetření a v červenci 2015 vydal rozhodnutí, v němž vyzývá orgány místní samosprávy, aby ukončily veškerá vystěhovávání a vypracovaly akční plán, který by se zaměřil na to, jak lze zajistit bydlení v souladu s lidskou důstojností. Dne 26. ledna 2016 komisař Rady Evropy pro lidská práva zaslal vládě Albánie, Bulharska, Francie, Maďarska, Itálie, Srbska a Švédska dopis, v němž vyjádřil své obavy ohledně násilného vystěhovávání Romů. V dopise zaslaném maďarským orgánům byly vyjádřeny obavy ohledně zacházení s Romy v Miškovci. Akční plán byl přijat dne 21. dubna 2016 a v mezidobu byla také zřízena agentura pro sociální bydlení. Úřad pro rovné zacházení ve svém rozhodnutí ze dne 14. října 2016 konstatoval, že obecní orgány své povinnosti splnily. Nicméně Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti ve svých závěrech o uplatňování doporučení týkajících se Maďarska, které byly zveřejněny dne 15. května 2018, uvedla, že navzdory určitým zlepšením, pokud jde o zlepšení podmínek bydlení Romů, nebylo její doporučení provedeno.
- (56) Ve svém usnesení ze dne 5. července 2017 Výbor ministrů Rady Evropy maďarským orgánům doporučil, aby nadále zlepšovaly dialog s židovskou komunitou tak, aby byl udržitelný, a aby věnovaly největší pozornost boji proti antisemitismu na veřejnosti, aby vytrvale usilovaly o účinné zabránění všem rasově a etnicky motivovaným nebo antisemitským činům, včetně vandalismu a nenávistných výroků, a o jejich identifikaci, šetření, stíhání a postihování a aby zvážily změnu právních předpisů, a tak zajistily co nejširší právní ochranu proti rasově motivovaným trestným činům.

- (57) Maďarská vláda v roce 2012 rozhodla o zvýšení roční renty pro osoby, které přežily holokaust, o 50 %, v roce 2013 založila Výbor paměti maďarského holokaustu 2014, vyhlásila rok 2014 rokem připomínky holokaustu, zahájila programy renovace a restaurování několika maďarských synagog a židovských hřbitovů a v současnosti se připravuje na Evropské makabejské hry, které proběhnou v Budapešti v roce 2019. Maďarská právní ustanovení stanoví několik protiprávních jednání souvisejících s nenávistí či podněcováním k nenávisti, včetně antisemitských nebo hanobících činů a činů popírání holokaustu. Maďarsku bylo na období 2015–2016 propůjčeno předsednictví Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu (IHRA). Přesto se však maďarský premiér ve svém projevu předneseném dne 15. března 2018 v Budapešti uchýlil ke sporným slovním útokům včetně jednoznačně stereotypních antisemitských útoků vůči Georgi Sorosovi, které by mohly být považovány za stíhatelné.
- (58) Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy v souvislosti se zprávami o tom, že romská komunita se nadále potýká s rozsáhlou diskriminací a vyloučením, nezaměstnaností a segregací v oblasti bydlení a vzdělávání. Je zejména znepokojen skutečností, že navzdory zákonu o veřejném vzdělávání pokračuje segregace ve školách, zvláště v těch církevních a soukromých, a že počet romských dětí umístěných ve školách pro děti s lehkým zdravotním postižením je stále nepřiměřeně vysoký. Dále zmínil obavy ohledně rozšíření trestných činů z nenávisti a nenávistných výroků v politických projevech, ve sdělovacích prostředcích a na internetu zacílených na menšiny, zejména na Romy, muslimy, migranty a uprchlíky, a to i v souvislosti s kampaněmi sponzorovanými vládou. Výbor vyjádřil obavy ohledně rozšíření antisemitských stereotypů. Výbor vzal také se znepokojením na vědomí tvrzení, že je počet zaznamenaných trestných činů z nenávisti mimořádně nízký, protože policie často nevyšetřuje a nestíhá důvěryhodná obvinění z trestných činů z nenávisti a trestných činů nenávistných výroků. Výbor byl rovněž znepokojen zprávami o přetrvávající praxi profilování Romů na základě rasového původu ze strany policie.
- (59) Pokud jde o situaci ve vesnici Gyöngyöspata, kde místní policie ukládala pokuty za méně závažné dopravní přestupky výhradně Romům, soud prvního stupně ve svém rozsudku shledal, že tento postup představuje obtěžování a přímou diskriminaci Romů, ačkoli jednotlivá opatření byla zákonná. Soud druhého stupně a Nejvyšší soud rozhodly, že Maďarská unie občanských svobod, která podala žalobu ve veřejném zájmu (*actio popularis*), neprokázala diskriminaci. Případ byl postoupen ESLP:
- (60) V souladu se čtvrtou novelou základního zákona „nesmí být svoboda projevu vykonávána s cílem narušovat důstojnost maďarského národa nebo jakékoli národnostní, etnické, rasové či náboženské skupiny“. Maďarský trestní zákoník trestá podněcování k násilí či nenávisti nemířené proti členovi určité skupiny. Vláda zřídila pracovní skupinu pro boj proti trestným činům z nenávisti, která zajišťuje odbornou přípravu policejních úředníků a pomoc obětem při spolupráci s policií a při hlášení

incidentů.

Základní práva migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků

- (61) Dne 3. července 2015 vysoký komisař OSN pro uprchlíky vyjádřil obavy ohledně zrychleného postupu novelizace zákona o azylu. Dne 17. září 2015 vysoký komisař OSN pro lidská práva vyjádřil svůj názor, že Maďarsko zacházením s uprchlíky a migranty porušilo mezinárodní právo. Dne 27. listopadu 2015 komisař Rady Evropy pro lidská práva prohlásil, že reakce Maďarska na problém s uprchlíky zaostává v oblasti lidských práv. Dne 21. prosince 2015 vysoký komisař OSN pro uprchlíky, Rada Evropy a Úřad pro demokratické instituce a lidská práva OBSE naléhavě vyzvali Maďarsko, aby upustilo od politik a postupů, které podporují nesnášenlivost a strach a podněcují xenofobii vůči uprchlíkům a migrantům. Dne 6. června 2016 vysoký komisař OSN pro uprchlíky vyjádřil obavy ohledně rostoucího počtu obvinění z napadání žadatelů o azyl a migrantů pohraničními orgány v Maďarsku a ohledně rozsáhlejších omezujících opatření na hranicích a legislativních opatření, včetně přístupu k azylovému řízení. Dne 10. dubna 2017 Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky vyzval k okamžitému pozastavení přesunů podle nařízení Dublin do Maďarska. V roce 2017 bylo z 3 397 žádostí o mezinárodní ochranu podaných v Maďarsku 2 880 žádostí zamítnuto, což představuje 69,1 % zamítnutých žádostí. V roce 2015 bylo zaznamenáno 480 soudních odvolání týkajících se žádostí o mezinárodní ochranu, přičemž ve 40 případech bylo vyneseno kladné rozhodnutí, což představuje 9 %. V roce 2016 bylo zaznamenáno 775 soudních odvolání, přičemž kladné rozhodnutí bylo vyneseno v 5 případech, tedy v 1 % případů, a v roce 2017 nebylo podáno žádné odvolání k soudu.
- (62) Úředník pro otázky základních práv Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž navštívil v říjnu 2016 a v březnu 2017 Maďarsko, neboť se obával, že by agentura mohla působit za podmínek, které nezavazují k dodržování, ochraně a naplňování práv osob přecházejících maďarsko-srbské hranice, čímž by se agentura mohla dostat do situací, kde je fakticky porušována Listina základních práv Evropské unie. Úředník pro otázky základních práv dospěl v březnu 2017 k závěru, že riziko, že by agentura sdílela odpovědnost za porušování základních práv podle článku 34 nařízení o evropské pohraniční a pobřežní stráž, je nadále velmi vysoké.
- (63) Dne 3. července 2014 pracovní skupina OSN pro svévolné zadržování uvedla, že situace žadatelů o azyl a nelegálních migrantů vyžaduje značná zlepšení a že je třeba dbát na to, aby se zabránilo svévolnému zbavování svobody. Podobné obavy ohledně zadržování, zejména nezletilých osob bez doprovodu, sdílel komisař Rady Evropy pro lidská práva ve zprávě zveřejněné dne 16. prosince 2014 po jeho návštěvě v Maďarsku. Ve dnech 21. až 27. října 2015 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání navštívil Maďarsko a ve své zprávě uvedl, že nezanedbatelný počet cizích státních příslušníků (včetně nezletilých osob bez

doprovodu) uvedl, že byli vystaveni špatnému fyzickému zacházení ze strany policistů a ozbrojené stráže v imigračních a azylových zajišťovacích zařízeních. Dne 7. března 2017 vysoký komisař OSN pro uprchlíky vyjádřil své obavy ohledně nového zákona, který schválil maďarský parlament a který předpokládá povinné zadržení všech žadatelů o azyl, včetně dětí, po celou dobu trvání azylového řízení. Dne 8. března 2017 vydal komisař Rady Evropy pro lidská práva prohlášení, v němž obdobně vyjádřil znepokojení tímto zákonem. Dne 31. března 2017 podvýbor OSN pro zabránění mučení naléhavě vyzval Maďarsko, aby okamžitě řešilo nadměrné využívání zadržování a aby zvážilo alternativy.

- (64) ESLP v rozsudku ze dne 5. července 2016 ve věci *O. M. v. Maďarsko* rozhodl, že bylo porušeno právo na svobodu a bezpečnost v podobě zadržování, které se zakládalo na svévolném rozhodnutí. Především orgány, které rozhodly o zadržení žadatele o azyl, nevěnovaly řádnou péči tomu, aby posoudily, zda jsou zranitelní jedinci, např. osoby LGTB – jako žadatel –, ve vazbě v bezpečí či nikoli vzhledem k tomu, že jsou zadržováni s dalšími osobami, z nichž řada pochází ze zemí, v nichž jsou kulturní a náboženské předsudky vůči těmto osobám velmi rozšířené. Tento rozsudek nebyl stále vykonán.
- (65) Ve dnech 12. až 16. června 2017 zvláštní zástupce generálního tajemníka Rady Evropy pro migraci a uprchlíky navštívil Srbsko a dva tranzitní prostory v Maďarsku. Zvláštní zástupce ve své zprávě konstatoval, že násilné odsuny migrantů a uprchlíků z Maďarska do Srbska vyvolávají pochybnosti s ohledem na články 2 (právo na život) a 3 (zákaz mučení) Evropské úmluvy o lidských právech (EÚLP). Zvláštní zástupce rovněž poukázal na to, že restriktivní postupy při propouštění žadatelů o azyl do tranzitních prostorů Röszke a Tompa často dovádějí žadatele o azyl ke hledání nelegálních způsobů přechodu hranic, přičemž musí využívat převaděčů a obchodníků s lidmi, se všemi riziky, která to s sebou nese. Uvedl, že azylová řízení, která jsou prováděna v tranzitních prostorech, postrádají přiměřené záruky na ochranu žadatelů o azyl před navrácením do zemí, ve kterých jim hrozí, že s nimi bude zacházeno v rozporu s články 2 a 3 EÚLP. Zvláštní zástupce dospěl k závěru, že je nezbytné, aby maďarské právní předpisy a postupy byly uvedeny do souladu s požadavky EÚLP. Zvláštní zástupce vydal několik doporučení, včetně výzvy pro maďarské orgány, aby přijaly nezbytná opatření, mimo jiné prostřednictvím přezkumu příslušného legislativního rámce a změnou příslušných postupů, s cílem zajistit, že žádný cizinec, který přijede na hranice nebo se nachází na území Maďarska, nebude odrazován od podání žádosti o mezinárodní ochranu. Ve dnech 5. až 7. července 2017 delegace Lanzarotského výboru Rady Evropy (výbor smluvních stran Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání) také navštívila dva tranzitní prostory a vydala řadu doporučení včetně výzvy, aby se se všemi osobami mladšími 18 let zacházelo jako s dětmi bez diskriminace na základě jejich věku s cílem zajistit, že všechny děti spadající do soudní pravomoci Maďarska budou chráněny proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání, a dále aby byly systematicky

umístovány do běžných institucí pro ochranu dětí s cílem zabránit jejich možnému sexuálnímu vykořisťování nebo pohlavnímu zneužívání ze strany dospělých a mladistvých v tranzitních prostorech. Ve dnech 18. až 20. prosince 2017 navštívila Maďarsko – včetně dvou tranzitních prostorů – delegace Skupiny odborníků Rady Evropy pro opatření proti obchodování s lidmi (GRETA) a dospěla k závěru, že tranzitní prostor, který je ve skutečnosti místem, kde jedinci pozbývají osobní svobody, nelze považovat za vhodné a bezpečné místo pro umístování obětí obchodování s lidmi. Delegace vyzvala maďarské orgány, aby přijaly právní rámec k identifikaci obětí obchodování s lidmi mezi státními příslušníky třetích zemí bez legálního místa pobytu a posílily postupy při zjišťování obětí obchodování s lidmi mezi žadateli o azyl a nelegálními migranty. Od 1. ledna 2018 byly zavedeny další předpisy zvýhodňující nezletilé osoby obecně, a zejména nezletilé osoby bez doprovodu; pro nezletilé žadatele o azyl byly mimo jiné vytvořeny zvláštní učební osnovy. Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti ve svých závěrech o uplatňování doporučení týkajících se Maďarska, které byly zveřejněny dne 15. května 2018, uvedla, že ačkoli uznává, že Maďarsko je v souvislosti s masovým přílivem migrantů a uprchlíků vystaveno obrovskému tlaku, je pobouřena přijatými souvisejícími opatřeními a závažným zhoršením situace, ke kterému došlo od zveřejnění její páté zprávy. Orgány by měly neprodleně ukončit zadržování v tranzitních prostorech, zejména pokud jde o rodiny s dětmi a všechny nezletilé osoby bez doprovodu.

- (66) ESLP v rozsudku ze dne 14. března 2017 ve věci *Ilias a Ahmed v. Maďarsko* shledal, že bylo porušeno právo žadatele na svobodu a bezpečnost. ESLP také shledal, že byl porušen zákaz nelidského či ponižujícího zacházení, pokud jde o vyhoštění žadatele do Srbska, a rovněž bylo porušeno právo na účinné opravné prostředky, pokud jde o podmínky zadržování v tranzitním prostoru Röszke. Věc nyní projednává velký senát ESLP.
- (67) Dne 14. března 2018 byl Ahmed H., Syřan s pobytem na Kypru, který se v září 2015 pokusil pomoci své rodině uprchnout ze Sýrie a překročit srbsko-maďarskou hranici, odsouzen maďarským soudem k sedmi letům odnětí svobody a k 10 letům vypovězení ze země na základě obvinění z „teroristické činnosti“, přičemž toto odsouzení vyvolává otázky ohledně uplatňování zákonů proti terorismu v Maďarsku a práva na spravedlivý proces.
- (68) Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 6. září 2017 ve věci C-643/15 a C-647/15 v plném rozsahu zamítl žaloby podané Slovenskem a Maďarskem proti dočasnému mechanismu povinného přemístování žadatelů o azyl v souladu se směrnicí Rady (EU) 2015/1601. Od vynesení rozsudku však Maďarsko neprovedlo přemístění žádného žadatele o azyl. Dne 7. prosince 2017 Komise rozhodla, že Českou republiku, Maďarsko a Polsko zažaluje u Soudního dvora Evropské unie pro nesoulad s jejich právními povinnostmi týkajícími se přemístování.

- (69) Dne 7. prosince 2017 se Komise rozhodla pokračovat v řízení o nesplnění povinnosti proti Maďarsku, pokud jde o právní předpisy v oblasti azylu, a zaslala odůvodněné stanovisko. Komise se domnívá, že maďarské právní předpisy jsou v rozporu s právem Unie, zejména se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU¹, 2008/115/ES² a 2013/33/EU³ a několika ustanoveními Listiny.
- (70) Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy ohledně toho, že maďarský zákon přijatý v březnu 2017, který umožňuje automatický přesun všech žadatelů o azyl do tranzitních prostorů na dobu trvání jejich azylového řízení, s výjimkou dětí bez doprovodu označených za mladší 14 let, nesplňuje právní standardy kvůli dlouhému zajištění na dobu neurčitou, které umožňuje, dále kvůli absenci jakéhokoli právního požadavku urychleného přezkumu konkrétních podmínek každého dotčeného jednotlivce a kvůli absenci procesních ochranných opatření, která by umožňovala rozhodnutí o přesunu do tranzitních prostorů napadnout. Výbor byl především znepokojen zprávami o nadměrném využívání automatického zadržování přistěhovalců v zařízeních pro zadržování uvnitř Maďarska a také jej znepokojila skutečnost, že byla omezení osobní svobody využívána jako obecný odrazující prostředek proti nezákonnému vstupu, a nikoli jako reakce na individuální stanovení nebezpečí. Kromě toho byl výbor znepokojen tvrzeními týkajícími se špatných podmínek v některých zařízeních pro zadržování. Se znepokojením vzal na vědomí zákon o nuceném navracení, který byl poprvé přijat v červnu 2016 a který policii umožňuje okamžité vyhoštění každé osoby, která nezákonně překročí hranici a bude zadržena na maďarském území ve vzdálenosti osmi kilometrů od hranice, přičemž rozsah zákona byl následně rozšířen na celé území Maďarska, a výnos č. 191/2015, který Srbsko označuje za „bezpečnou třetí zemi“, což umožňuje nucené navracení na hranici Maďarska se Srbskem. Výbor vzal se znepokojením na vědomí zprávy o tom, že nucené navracení probíhá zcela nahodile a že jednotlivci podrobení tomuto opatření mají velmi omezenou možnost podat žádost o azyl nebo uplatnit právo na odvolání. Dále vzal se znepokojením na vědomí zprávy o kolektivním a násilném vyhošťování, včetně obvinění z krutého bití, útoků policejních psů a střelby gumovými projektily, což mělo za následek vážná zranění a minimálně v jednom případě smrt jednoho žadatele o azyl. Byl rovněž znepokojen zprávami o tom, že posuzování věku dětí žádajících o azyl a nezletilých osob bez doprovodu v tranzitních prostorech je nedostatečné, z velké části spočívá ve vizuálním posouzení odborníkem a je nepřesné, a také tvrzeními o nedostatečném přístupu těchto žadatelů o azyl ke vzdělání, sociálním a psychologickým službám a právní pomoci. Podle nového návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 60).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 96).

a o zrušení směrnice 2013/32/EU bude lékařské posuzování věku využíváno až jako poslední možné opatření.

Hospodářská a sociální práva

- (71) Zvláštní zpravodaj OSN pro extrémní chudobu a lidská práva a zvláštní zpravodaj OSN pro právo na přiměřené bydlení vyzvali dne 15. února 2012 a dne 11. prosince 2012 Maďarsko, aby přehodnotilo právní předpisy, které místním orgánům umožňují stíhat bezdomovectví, resp. aby podpořilo rozhodnutí Ústavního soudu, které dekriminalizuje bezdomovectví. Komisař Rady Evropy pro lidská práva ve zprávě zveřejněné dne 16. prosince 2014 po návštěvě v Maďarsku vyjádřil znepokojení kvůli opatřením přijatým za účelem zákazu přespávání na ulici a stavění chat a bud, která jsou všeobecně považována za opatření kriminalizující bezdomovectví v praxi. Komisař maďarské orgány naléhavě vyzval, aby vyšetřily nahlášené případy nuceného vystěhování bez alternativního řešení a případy odebrání dětí rodinám na základě špatných sociálně-ekonomických podmínek. Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných připomínkách ze dne 5. dubna 2018 vyjádřil obavy ohledně celostátních a místních právních předpisů založených na čtvrté novele základního zákona, které v řadě veřejných prostor zakazují přespávání na ulici a prakticky postihují bezdomovectví. Maďarský parlament dne 20. června 2018 přijal sedmou novelu základního zákona, která zakazuje pobývání osob bez domova ve veřejných prostorech. Ve stejný den označil zvláštní zpravodaj OSN pro právo na přiměřené bydlení opatření Maďarska, které kriminalizuje bezdomovectví, za kruté a v rozporu s mezinárodními předpisy v oblasti lidských práv.
- (72) V závěrech z roku 2017 Evropský výbor pro sociální práva uvedl, že Maďarsko porušuje Evropskou sociální chartu, neboť osoby samostatně výdělečně činné a pracovníci v cizí domácnosti, jakož i jiné kategorie pracovníků nejsou chráněni právními předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, opatření ke snížení mateřské úmrtnosti jsou nedostatečná, minimální výše starobního důchodu je nedostačující, minimální výše podpory pro uchazeče o zaměstnání je nedostačující, maximální doba vyplácení podpory pro uchazeče o zaměstnání je příliš krátká a minimální výše příspěvků na rehabilitaci a dávek v invaliditě je v některých případech nepřiměřená. Výbor také dospěl k závěru, že Maďarsko porušuje Evropskou sociální chartu tím, že úroveň sociální pomoci vyplácené jednotlivcům bez prostředků, včetně starších osob, je nedostačující, že není zaručen rovný přístup k sociálním službám pro oprávněně pobývající státní příslušníky všech smluvních států a že nebyla zjištěna odpovídající nabídka bydlení pro zranitelné rodiny. Pokud jde o práva odborových organizací, výbor prohlásil, že právo pracovníků na placenou dovolenou není dostatečně zaručeno, že nebylo přijato žádné podpůrné opatření, které by vybízelo k uzavření kolektivních smluv, ačkoli ochrana pracovníků prostřednictvím těchto smluv je v Maďarsku očividně slabá, a že ve státní službě je právo na vyhlášení stávkovy vyhrazeno odborovým organizacím, které jsou smluvními stranami dohody uzavřené s vládou.

Kritéria používaná pro stanovení státních úředníků, kterým je odíráno právo na stávku, se vymykají oblasti působnosti Listiny. Odborové organizace v oblasti státní služby mohou vyhlásit stávku pouze se souhlasem většiny dotčených pracovníků.

- (73) Od prosince 2010, kdy vláda Viktora Orbána prosadila změnu tzv. zákona o stávce, jsou stávky v Maďarsku v zásadě nezákonné. Tato změna spočívá v tom, že stávky budou v zásadě povolovány ve společnostech propojených s veřejnou správou prostřednictvím smluv o veřejných službách. Změna se nevztahuje na profesní skupiny, které právo na stávku nemají, jako jsou strojvedoucí, policejní úředníci, lékařský personál a dispečeři letového provozu. Problém tkví jinde, a to zejména v podílu zaměstnanců, kteří se musí zúčastnit referenda o stávce, aby mělo význam – až 70 %. Rozhodnutí o to, zda je stávka v souladu se zákonem, poté přijme pracovní soud, který je zcela podřízen státu. V roce 2011 bylo podáno devět žádostí o povolení vyhlásit stávku. V sedmi případech byly tyto žádosti zamítnuty bez odůvodnění; dvě žádosti byly projednány, avšak ukázalo se, že nelze vydat rozhodnutí.
- (74) Ve zprávě Výboru OSN pro práva dítěte s názvem „Závěrečné připomínky ke spojené třetí, čtvrté a páté pravidelné zprávě o Maďarsku“, jež byla zveřejněna dne 14. října 2014, byla vyjádřena obava z rostoucího počtu případů, kdy byly děti odebrány rodinám z důvodu špatných sociálně-ekonomických podmínek. Rodiče mohou o své dítě přijít z důvodu nezaměstnanosti, chybějícího sociálního bydlení či nedostatečného počtu míst v institucích dočasného bydlení. Na základě studie Evropského centra pro práva Romů postihuje tato praxe nepřiměřeně často romské rodiny a děti.
- (75) Komise ve svém doporučení ze dne 23. března 2018 k doporučení Rady ohledně národního programu reforem Maďarska na rok 2018 a ke stanovisku Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska na rok 2018 uvedla, že podíl osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením poklesl v roce 2016 na 26,3 %, avšak nadále zůstává nad unijním průměrem. Obecně jsou více ohroženy chudobou děti než jiné věkové skupiny. Úroveň dávek minimálního příjmu pro jednočlennou domácnost je nižší než 50 % hranice chudoby, čímž patří k nejnižším v Unii. Přiměřenost dávek v nezaměstnanosti je velmi nízká: maximální doba trvání je 3 měsíce, což je nejkratší doba v EU, a představuje pouze asi čtvrtinu průměrné doby potřebné k tomu, aby si osoba hledající zaměstnání našla práci. Navíc, pokud jde o výši dávek, ty patří mezi nejnižší v EU. Komise doporučila, aby se zlepšila přiměřenost a rozsah sociální pomoci a dávek v nezaměstnanosti.
- (76) Dne [...] 2018 Rada vyslechla Maďarsko v souladu s čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU.
- (77) Z těchto důvodů je třeba v souladu s čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU rozhodnout, že existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU za strany Maďarska.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot, na nichž je Evropská unie založena, ze strany Maďarska.

Článek 2

Rada doporučuje, aby Maďarsko přijalo následující opatření do tří měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí: [...]

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost [...] dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Maďarsku.

V Bruselu,

Za Radu

předseda

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Jedná se o první případ od vzniku Parlamentu, kdy se rozhodl vypracovat zprávu zkoumající nutnost zahájit postup podle čl. 7 odst. 1 SEU. Z toho důvodu zpravodajka využila této příležitosti a vysvětlila kroky vedoucí k závěru, že skutečně existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty uvedené v článku 2 SEU. Zpravodajka přitom doufá, že tak pomůže budoucím kolegům, kteří by mohli čelit podobnému úkolu.

Evropská unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů.

Pokud všichni sdílíme tyto hodnoty, dlužíme sami sobě ochranu těchto hodnot kdykoli jsou ohroženy. EU je na ochranu našich společných hodnot vybavena možností využít postupu podle článku 7 SEU. Do oblasti působnosti tohoto článku spadá unijní právo, ale vztahuje se i na oblasti, v nichž členské státy jednají samostatně.

Zpravodajka se řídila sdělením Evropské komise (COM(2003)606) nazvaným „Dodržování a podpora hodnot, na nichž je Evropská unie založena“. Ve sdělení je uvedeno:

Oblast působnosti článku 7 není omezena na oblasti pokryté právem Unie. To znamená, že by Unie mohla jednat nejen v případě porušení společných hodnot v této omezené oblasti, ale také v případě porušení v oblasti, kde členské státy jednají samostatně.“ Dále je uvedeno: „Článek 7 tedy Unii dává pravomoc, která se velmi liší od její pravomoci zajišťovat, aby členské státy dodržovaly základní práva při provádění unijního práva.“

Zpravodajka doufá, že to vyjasní rozsah této zprávy, která skutečně zahrnuje obavy ohledně právních předpisů a postupů v Maďarsku, které přímo ani nepřímo nesouvisí se sekundárním právem EU.

Zpráva také odkazuje na případy, které byly řešeny v rámci řízení o nesplnění povinnosti, která Komise zahájila. Ačkoli tyto případy nesplnění povinnosti možná byly uzavřeny, stále jsou součástí této zprávy, protože měly dopad na všeobecnou atmosféru v zemi. Jednotlivé právní předpisy sice mohly být do písmene opraveny, aby dodržovaly evropské hodnoty, ale ve skutečnosti byla způsobena škoda. Odrazující účinek provedených opatření, která poté byla odstraněna, nebo byla navržena, ale (zatím) nebyla provedena, na svobody ve společnosti je nepopíratelnou součástí analýzy článku 7.

V roce 2011 vydal Parlament první usnesení týkající se základních práv v Maďarsku (v té době o novém mediálním zákonu). V roce 2013 se hlasovalo o podrobné zprávě „o stavu dodržování základních práv: normy a postupy v Maďarsku“ a Parlament situaci nadále sledoval. Nadále jsme požadovali opatření od Rady a Komise, ale bezvýsledně. Jen v roce 2014 Komise předložila rámec pro ochranu právního státu v EU. Logickým krokem by bylo zahájení dialogu s Maďarskem o právním státu na základě tohoto nového mechanismu.

Vzhledem k tomu, že dialog zahájen nebyl, pověřil Parlament v květnu 2017 Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci vypracováním této zprávy.

Evropský parlament přijímá opatření s cílem ochránit právní stát v Evropě. Evropský parlament a Evropská komise se v uplynulých letech zabývaly řadou otázek, jak je uvedeno ve zprávě, a řešily je různými způsoby a na základě různých opatření a četných výměn s maďarskými orgány. Evropský parlament mnohokrát diskutoval s maďarským premiérem, s maďarskými ministry a dalšími vládními úředníky. Nicméně nedošlo k žádným zásadním změnám s cílem zajistit dodržování právního státu v Maďarsku. Zpravodaj tudíž nevidí žádnou jinou možnost než zahájit postup podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU a předložit odůvodněný návrh, kterým Radu vyzývá, aby stanovila, že existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení zásady právního státu, a aby Maďarsku doporučila přijmout opatření. Je tudíž nutno připomenout, že tento postup se týká Rady jako celku, a nikoli sledovaného členského státu jako takového. Zahájení postupu podle čl. 7 odst. 1 bylo navrženo až poté, co se záležitost nepodařilo žádným způsobem vyřešit s daným členským státem.

Pečlivé zvažování všech výše uvedených skutečností při současné snaze o zahrnutí dalších aspektů nejsou nic jednoduchého. Uspěchání hlasování by tomuto procesu neučinilo zadost.

Součástí procesu je uspořádání slyšení pro evropské občany, aby pochopili, jaká je situace, svolání podrobných jednání s kolegy stínovými zpravodaji, na která budou pozváni externí odborníci z mezinárodních a evropských organizací, konzultování s různými zúčastněnými subjekty, návštěva sledovaného členského státu a vyzvání dalších výborů Parlamentu, aby se zapojily a sdílely svá stanoviska založená na jejich odborných znalostech.

Poté, co byla zpravodajka zmocněna na plenárním zasedání Parlamentu, provedla hloubkovou analýzu a uplatnila tento důkladný přístup. Mluvili jsme se zástupci Komise, Agentury EU pro základní práva, Komisařem Rady Evropy pro lidská práva, s Benátskou komisí, zvláštním zástupcem generálního tajemníka Rady Evropy pro migraci a uprchlíky, Lanzarotským výborem, zástupci maďarské vlády, řadou nevládních organizací a zástupci akademické obce v Bruselu, Štrasburku a Budapešti a naslouchali jim. V zájmu transparentnosti zpravodajka k této zprávě přiložila seznam organizací, s nimiž se v průběhu tohoto výzkumu setkala. Vzhledem k tomu, že neproběhla žádná oficiální návštěva delegace z Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, vykonala zpravodajka návštěvu sama. V rámci budoucích řízení by bylo velmi vhodné poslat do dotčeného členského státu parlamentní delegaci. Orgánům a občanům sledovaného členského státu lze stěží vysvětlit, že Parlament posuzuje situaci jako zřejmé nebezpečí závažného porušení evropských hodnot, jak jsou zakotveny ve Smlouvách, aniž by vynaložil úsilí a provedl návštěvu.

Vypracovávání stanovisek ostatních parlamentních výborů vede k širší spolupráci mezi poslanci Parlamentu, dokládá sdílenou odpovědnost a zaručuje inkluzivnější proces. Zpravodajka by proto chtěla z celého srdce poděkovat výborům, které přispívají k závěrečné zprávě.

Všechny úvahy jsou založeny na stanoviscích třetích subjektů, často orgánů Rady Evropy, Organizace spojených národů, OBSE, a někdy vycházejí z rozsudků vnitrostátních a mezinárodních soudů. Třebaže se zpravodajka na tyto instituce s povděkem spoléhá, dokládá to mezery, které EU má ve výzkumu a analyzování stavu demokracie, právního státu a dodržování základních práv v členských státech a publikování o něm. Zpravodajka se proto chce připojit k výzvě Parlamentu Komisi, aby urychleně zavedla mechanismus EU pro demokracii, právní stát a základní práva a využívala ho.

Interinstitucionální struktury však nikdy nebudou úspěšné, když chybí politická vůle. Evropská unie je projekt vybudovaný na sdílených hodnotách a solidaritě. Evropské dějiny jsou plné násilí a práva jednotlivců byla často pošlapána pro takzvané vyšší dobro. Od druhé světové války uplynulo 73 let a od pádu Berlínské zdi 29 let. Obě zkušenosti jsou vryté do naší kolektivní paměti.

Toto chápání minulosti inspirovalo preambuli SEU: Inspirovali jsme se „evropským kulturním, náboženským a humanistickým odkazem, ze kterého vzešly všeobecné hodnoty nedotknutelných a nezadatelných práv lidských bytostí, demokracie, rovnosti, svobody a právního státu, připomínající dějinný význam překonání rozdělení evropského kontinentu a potřebu vytvořit pevné základy podoby budoucí Evropy, potvrzující svou oddanost zásadám svobody, demokracie a úcty k lidským právům a základním svobodám a zásadám právního státu“.

Odpovědní vedoucí představitelé toto dědictví zohledňují a podle toho jednají. Blízcí přátelé se nezdrahají sdělovat si navzájem nepříjemnou pravdu.

Na základě výše nastíněného procesu zpravodajka vnímá nutnost požádat Radu, aby navrhla vhodná opatření k obnovení demokracie přístupné všem, právního státu a dodržování základních práv v Maďarsku.

PŘÍLOHA: SEZNAM SUBJEKTŮ A OSOB, OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA INFORMACE

Za vypracování tohoto seznamu nese výlučnou odpovědnost zpravodajka a poskytuje jej zcela dobrovolně. Při sestavování této zprávy a před jejím přijetím ve výboru obdržela zpravodajka podněty od těchto subjektů či osob:

Subjekt nebo osoba
Amnesty International
ANKH
atlatszo.hu
A Varos Mindenkie
Centrum pro základní práva
Středoevropská univerzita
Unie pro občanské svobody v Evropě
Rada Evropy, Úřad komisaře pro lidská práva
Rada Evropy, generální tajemník
Rada Evropy, zvláštní zástupce generálního tajemníka pro migraci a uprchlíky
Rada Evropy, Benátská komise
Lanzarotský výbor Rady Evropy
Právnická fakulta ELTE
Evropská komise
Evropský univerzitní institut, Škola nadnárodní správy věcí veřejných
FIDH Mezinárodní federace pro lidská práva
Freedom House
Agentura EU pro základní práva
Společnost Hättér
Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec, stálý představitel Maďarska při EU
Maďarský ministr zahraničních věcí
Maďarský náměstek ministra pro parlamentní záležitosti
Maďarští vládní úředníci v tranzitním prostoru Röszke
Maďarská unie občanských svobod
Maďarský helsinský výbor
Sdružení Idetartozunk
K-monitor
Menedék
Mérték Media Monitor
Middlesexská univerzita
Maďarská skupina pro solidaritu s migranty MigSzol
Národní asociace maďarských novinářů MUOSZ
Nepszabadsag
Evropský úřad pro boj proti podvodům OLAF
Institut pro otevřenou společnost a evropské politiky
Institut pro politický kapitál
Princetonská univerzita

Reportéři bez hranic
Úřad pro romské iniciativy Institutu pro otevřenou společnost
Program „Roma Lightbringers“
Síť romských mediátorů
Romské tiskové středisko
RTL Group
Transparency International
Transgender sdružení Transvanilla
Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky
Univerzita v Pécsi
444.hu

MENŠINOVÉ STANOVISKO,

kteřé předkládají v souladu s čl. 52a odst. 4 jednacího řádu
Marek Jurek, Beata Gosiewska, Mylène Troszczynski, Auke Zijlstra, Barbara Kappel

Návrh na zahájení postupu podle článku 7 Smlouvy proti Maďarsku má za bezprostřední cíl rozdělit Evropskou unii a prohloubit stávající krizi. O politických rozdílech by se měl vést dialog, nikoli je trestat. Nedodržování této zásady narušuje spolupráci našich zemí.

Především však tento návrh není fakticky podložen. V mnoha případech pouze napadá demokratické postupy, jako jsou změna ústavy a veřejné konzultace. Kritizuje Maďarsko z důvodu řešení společenských problémů, jako je např. integrace romské menšiny, které se objevují v řadě evropských zemí a které Maďarsko zvládá lépe než jiné země.

Usnesení si vůbec nevšimá toho, co je hlavním důvodem politiky maďarských orgánů: potřeba společenské transformace a nápravy dopadů téměř padesátileté nadvlády Sovětského svazu a kolaborantských totalitních vlád. Usnesení neuvádí, zda je tento úkol prováděn nesprávným nebo přehnaným způsobem, nýbrž zcela ignoruje potřebu jeho provedení. V tomto ohledu pohrdá maďarskou společností a důvody jejích demokratických rozhodnutí.

Zpráva totiž vychází z předpokladu, že Maďarsko nemá právo přijímat rozhodnutí, která přijímají jiné státy Evropské unie. Tento předpoklad byl výslovně zohledněn během vypracovávání zprávy („nebudeme porovnávat maďarské právní předpisy s právními předpisy jiných evropských zemí“). S ohledem na tyto všechny důvody považujeme návrh usnesení, a zejména jeho hlavní závěr, za neobvykle škodlivý.

26.4.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO ROZPOČTOVOU KONTROLU

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

o situaci v Maďarsku (v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. května 2017)
(2017/2131(INL))

Zpravodajka: Ingeborg Gräßle

(Podnět – článek 45 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro rozpočtovou kontrolu vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na čl. 325 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na studii nazvanou „Intenzita hospodářské soutěže, riziko korupce a pokřivení cen u maďarských veřejných zakázek v letech 2009–2016“, kterou vypracovalo budapeštské Středisko pro výzkum korupce,
- s ohledem na analýzu využití a dopadu fondů Evropské unie v Maďarsku v programovém období 2007–2013, kterou zadal úřad maďarského premiéra a vypracovala společnost KPMG Tanácsadó Ltd. a její subdodavatel GKI Gazdaságkutató Corp.,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 17. května 2017, 10. června 2015 a 16. prosince 2015 o situaci v Maďarsku¹, ze dne 3. července 2013 o stavu dodržování základních práv: normy a postupy v Maďarsku² a ze dne 16. února 2012 o aktuálním vývoji politické situace v Maďarsku³,
- s ohledem na index vnímání korupce organizace Transparency International v letech 2006–2016,

¹ Přijaté texty, P8_TA(2017)0216, Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 46, a Úř. věst. C 399, 24.11.2017, s. 127.

² Úř. věst. C 75, 26.2.2016, s. 52.

³ Úř. věst. CE 249, 30.8.2013, s. 27.

- s ohledem na index globální konkurenceschopnosti 2017–2018, který vypracovalo Světové ekonomické fórum,
- A. vzhledem k tomu, že evropské fondy představují 1,9–4,4 % maďarského HDP a více než polovinu veřejných investic v této zemi;
- B. vzhledem k tomu, že na období 2007–2013 byla Maďarsku přidělena částka 25,3 miliardy EUR a na období 2014–2020 částka 25 miliard EUR v rámci Fondu soudržnosti a strukturálních fondů;
- C. vzhledem k tomu, že finanční prostředky z fondů soudržnosti (Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu soudržnosti (FS) a Evropského sociálního fondu (ESF)) vyplacené Uníí Maďarsku mezi lety 2004 a 2017 se vyšplhaly na 30,15 miliardy EUR; vzhledem k tomu, že částka finanční opravy u EFRR, FS a ESF vyplývající z auditů Unie k dnešnímu dni činí přibližně 940 milionů EUR a očekává se, že přesáhne 1 miliardu EUR;
- D. vzhledem k tomu, že finanční příspěvek Unie pro účastníky v Maďarsku v rámci sedmého rámcového programu činí 288,1 milionu EUR a v rámci programu Horizont 2020 činí 174,9 milionu EUR;
- E. vzhledem k tomu, že Maďarsko mělo mezi členskými státy, které se k Unii připojily po roce 2004, jednu z nejvyšších mír čerpání prostředků z unijních fondů;
- F. vzhledem k tomu, že maďarský HDP mezi lety 2004 a 2016 vzrostl o 16,1 %, což je jen lehce nad průměrem Unie a mnohem nižší než míra růstu ostatních zemí Visegrádské skupiny (Polsko, Česká republika a Slovensko);
- G. vzhledem k tomu, že od roku 2008 se pozice Maďarska na indexu vnímání korupce prudce snížila (o 19 bodů), což jej řadí mezi členské státy, které si vedou nejhůře;
- H. vzhledem k tomu, že z celosvětových ukazatelů správy za rok 2016 vyplývá, že Maďarsko učinilo kroky zpět v oblasti účinnosti veřejné správy, právního státu a kontroly korupce;
- I. vzhledem k tomu, že Rada ve svých doporučeních ze dne 11. července 2017 k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2017 a ve svém stanovisku ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2017¹ zdůraznila, že je třeba zdokonalit transparentnost veřejných financí, posílit transparentnost a hospodářskou soutěž v oblasti zadávání veřejných zakázek zavedením komplexního a účinného systému elektronického zadávání veřejných zakázek a posílit protikorupční rámec; vzhledem k tomu, že podle doporučení pro jednotlivé země se ve věci transparentnosti veřejných financí prostřednictvím přijetí zákona o zadávání veřejných zakázek dosáhlo pouze omezeného pokroku, ale oddálila se důležitá opatření, zejména v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek, a z ukazatelů vyplývá, že hospodářská soutěž a transparentnost jsou v oblasti veřejných zakázek stále neuspokojivé; vzhledem k tomu, že podle doporučení pro jednotlivé země nebyl zaznamenán žádný pokrok, pokud jde o zlepšení protikorupčního rámce, a neuvažuje se o žádných změnách vnitrostátního protikorupčního programu v zájmu zefektivnění prevence korupce a uplatňování odrazujících sankcí; vzhledem k tomu, že

¹ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 71.

podle doporučení pro jednotlivé země je stíhání korupce na vysoké úrovni stále výjimkou;

- J. vzhledem k tomu, že počet vyšetřování vedených Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) v letech 2013–2016 a týkajících se Maďarska (57 vyšetřování) je druhým nejvyšším v Unii; vzhledem k tomu, že 80 % těchto vyšetřování vyústilo v justiční doporučení, finanční doporučení nebo obojí;
- K. vzhledem k tomu, že Maďarsko bylo členským státem s nejvyšší částkou finančních oprav uplatněných v roce 2016, která činila celkově 211 milionů EUR;
- L. vzhledem k tomu, že finanční rozsah vyšetřování úřadu OLAF v letech 2013–2016 v oblastech strukturálních fondů a zemědělství týkajících se Maďarska dosáhl 4,16 %, což je nejvíce v Unii;
- M. vzhledem k tomu, že méně než 10 % informací, které úřad OLAF v roce 2016 obdržel z Maďarska, pochází z veřejných zdrojů;
- N. vzhledem k tomu, že kroky, které učinily maďarské vnitrostátní justiční orgány v návaznosti na doporučení úřadu OLAF v období let 2009–2016, se týkaly jen 33 % všech doporučení tohoto úřadu;
- O. vzhledem k tomu, že index transparentnosti v oblasti veřejných zakázek v Maďarsku v období 2015–2016 zůstal hluboko pod úrovní let 2009–2010; vzhledem k tomu, že od roku 2011 byla zakázková řízení financována Uníí každoročně charakterizována výrazně nižšími hodnotami indexu transparentnosti oproti zakázkovým řízením, která nebyla financována Uníí; vzhledem k tomu, že podrobná analýza ukazuje, že úroveň transparentnosti byla v roce 2016 výrazně nižší než v roce 2015;
- P. vzhledem k tomu, že Úřad evropského veřejného žalobce byl zřízen v rámci posílení spolupráce mezi 21 členskými státy, ale Maďarsko se rozhodlo jeho zřízení neúčastnit;
- Q. vzhledem k tomu, že odhady ukazují velmi vysokou úroveň přímých sociálních ztrát, která v období 2009–2016 dosahuje 15–24 % celkové hodnoty zakázky, což odpovídá nejméně 6,7 až 10,6 miliardy EUR;
- R. vzhledem k tomu, že aktivní sektor občanské společnosti by měl plnit zásadní úlohu při prosazování transparentnosti a odpovědnosti vlád, pokud jde o jejich finance a boj proti korupci;
- 1. je přesvědčen, že stávající úroveň korupce a nedostatek transparentnosti, odpovědnosti veřejných financí a nezpůsobilé výdaje nebo předražování financovaných projektů mají negativní dopady na unijní fondy v Maďarsku; domnívá se, že tato situace by mohla představovat porušení hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a že Unii opravňuje k zahájení postupu podle čl. 7 odst. 1 SEU;
- 2. připomíná své doporučení Radě a Komisi ze dne 13. prosince 2017 v návaznosti na vyšetřování praní peněz, vyhýbání se daňovým povinnostem a daňových úniků, v němž konstatoval, že protikorupční monitorování ze strany Komise má být uskutečněno v rámci procesu evropského semestru, vyjádřil názor, že boj proti korupci by mohl být v tomto procesu zastíněn dalšími hospodářskými a finančními záležitostmi, a vyzval Komisi, aby

šla příkladem, obnovila vydávání protikorupční zprávy a zavázala se k provádění mnohem důvěryhodnější a komplexnější protikorupční strategie; poukazuje na to, že boj proti korupci je záležitostí policejní a soudní spolupráce, což je politická oblast, v níž je Parlament spolutvůrcem právních předpisů a má plné kontrolní pravomoci;

3. připomíná své usnesení ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi k vytvoření mechanismu Unie pro demokracii, právní stát a základní práva, v němž vyzývá zejména k vypracování výroční zprávy o demokracii, právním státu a základních právech („evropská zpráva o demokracii, právním státu a základních právech“) s doporučeními pro jednotlivé země, přičemž bude zvláštní pozornost věnována korupci;
4. kritizuje nedostatky, jimiž se vyznačují postupy v oblasti veřejných zakázek v Maďarsku; se znepokojením konstatuje, že podíl zakázek udělených na základě postupu veřejného zadávacího řízení, v němž byla předložena jediná nabídka, je v Maďarsku i nadále velmi vysoký: v roce 2016 se jednalo o 36 %, což je druhé nejvyšší číslo v Unii po Polsku a Chorvatsku (45 %) ¹; domnívá se, že to svědčí o tom, že v maďarských veřejných zadávacích řízeních existuje vysoké riziko korupce; zastává názor, že je nezbytné, aby Evropská komise vytvořila účinný monitorovací nástroj, který by zabránil uplatňování postupů, jež jsou v rozporu s obecným záměrem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ², a aby přijala legislativní opatření s cílem odstranit nedostatky, na něž se dosud naráželo; žádá informace o společnostech, které v Maďarsku vystupovaly jako jediný uchazeč; požaduje prošetření toho, zda byly tendry vypsány za účelem přidělení zakázek určitým společnostem; vyzývá maďarskou vládu, aby na svých webových stránkách každoročně zveřejnila úplný seznam všech svých dodavatelů, kteří získali zakázky v hodnotě přesahující 15 000 EUR, a na tomto seznamu uváděla jméno a adresu dodavatele, typ a předmět zakázky, délku jejího trvání, její hodnotu, druh řízení, v němž byla přidělena, a příslušný odpovědný orgán;
5. vyjadřuje politování nad tím, že se od roku 1996 v Maďarsku snížila efektivnost správy věcí veřejných ³ a že Maďarsko je jedním z členských států s nejméně efektivní státní správou v Unii; se znepokojením konstatuje, že všechny maďarské regiony jsou hluboko pod úrovní Unie, pokud jde o kvalitu veřejné správy; konstatuje, že nízká kvalita veřejné správy v Maďarsku ⁴ omezuje hospodářský rozvoj a snižuje dopad veřejných investic;
6. konstatuje, že výkonnost inovací na regionální úrovni ⁵ v maďarských regionech je stále pouze mírná; konstatuje, že Maďarsko stále nesplnilo cíl stanovený ve strategii Evropa 2020 investovat 3 % svého HDP do výzkumu a vývoje ⁶; vyzývá Maďarsko, aby podpořilo růst a zaměstnanost a investovalo do inovací;

¹ Viz Veřejné zakázky – studie o administrativní kapacitě EU, s. 101 a dále

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

³ Viz sedmá zpráva Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, Kvalita veřejné správy v Evropě se podstatně liší, s. 137

⁴ Viz sedmá zpráva Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, Mapa 6 Evropský index kvality veřejné správy, 2017

⁵ Viz sedmá zpráva Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, Mapa 5 Výkonnost inovací na regionální úrovni, 2017

⁶ Viz sedmá zpráva Komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, Mapa 6 Evropský index kvality veřejné správy, 2017

7. vybízí Maďarsko, aby využívalo fondy Unie za účelem další modernizace svého hospodářství a posílení své podpory malých a středních podniků; zdůrazňuje skutečnost, že v Maďarsku je 30,24 % unijních finančních příspěvků v rámci programu Horizont 2020 určeno účastníkům z malých a středních podniků, avšak míra úspěšnosti žadatelů z malých a středních podniků činí 7,26 %, což je méně než v případě žadatelů z oblasti malých a středních podniků v EU-28; dále konstatuje, že míra úspěšnosti u všech žádostí klesla z 20,3 % (sedmý rámcový program) na 10,8 % (program Horizont 2020), čímž se Maďarsko řadí v rámci programu Horizont 2020 na 26. místo;
8. žádá Komisi, aby motivovala členské státy k tomu, aby se připojily k Úřadu evropského veřejného žalobce;
9. zdůrazňuje, že Maďarsko v rámci Unie vykazuje v období 2013–2016 nejvyšší procento finančních doporučení od úřadu OLAF v oblasti strukturálních fondů a zemědělství; zdůrazňuje, že celkový finanční dopad případů, jež řeší úřad OLAF, je v Maďarsku čtyřikrát vyšší než u případů vyšetřovaných na vnitrostátní úrovni; vyzývá Komisi a Maďarsko, aby vyvinuly potřebné úsilí v boji proti podvodům týkajícím se unijních fondů;
10. odsuzuje skutečnost, že Komise pozastavila vydávání protikorupční zprávy; naléhavě vyzývá Komisi, aby své rozhodnutí změnila a pravidelně takovou zprávu zveřejňovala.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	25.4.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 12 -: 0 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Zigmantas Balčytis, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Ingeborg Gräßle, Cătălin Sorin Ivan, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Marco Valli, Tomáš Zdechovský
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Richard Ashworth, Péter Niedermüller, Julia Pitera
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Andrea Bocskor, Tiemo Wölken

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

12	+
ALDE	Martina Dlabajová
GUE/NGL	Luke Ming Flanagan
PPE	Richard Ashworth, Ingeborg Gräßle, Julia Pitera, Petri Sarvamaa, Tomáš Zdechovský
S&D	Zigmantas Balčytis, Cătălin Sorin Ivan, Péter Niedermüller, Georgi Pirinski, Tiemo Wölken

0	-

2	0
EFDD	Marco Valli
PPE	Andrea Bocskor

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

17.5.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO KULTURU A VZDĚLÁVÁNÍ

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Situace v Maďarsku (v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. května 2017)
(2017/2131(INL))

Zpravodajka: Petra Kammerevert

(Podnět – článek 45 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

A. Novela zákona o státním vysokoškolském vzdělávání

1. uznává, že vzhledem k tomu, že v oblasti vzdělávání neexistují jednotné unijní normy ani modely, je úkolem maďarské vlády, aby stanovila a průběžně přezkoumávala co nejvhodnější rámec pro zahraniční univerzity na jejím území, a aby se snažila tento rámec zlepšovat, jak je také uvedeno v závěrech Benátské komise; zdůrazňuje však, že článek 165 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví, že Unie přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy, a je-li to nezbytné, podporováním a doplňováním činnosti členských států, přičemž plně respektuje jejich odpovědnost za obsah výuky a za organizaci vzdělávacích systémů i jejich kulturní a jazykovou rozmanitost; dále zdůrazňuje, že právní předpisy týkající se vzdělávání prováděné maďarskou vládou musí být v plném souladu se svobodami týkajícími se vnitřního trhu a základních práv;
2. poukazuje na to, že si parlamentní shromáždění Rady Evropy v dubnu 2017 vyžádalo stanovisko Benátské komise v návaznosti na přijetí novely zákona o národním vysokoškolském vzdělávání v Maďarsku a že Benátská komise ve svých závěrech uvedla, že společně s přísnějšími lhůtami a závažnými právními následky pro zahraniční vysoké školy, které mají v Maďarsku své sídlo a jsou zde již řadu let zákonně

provozovány, je zavedení přísnějších předpisů z hlediska právního státu a dodržování základních práv velice problematické;

3. uznává, že maďarská vláda vyhověla některým požadavkům uvedeným v usnesení Evropského parlamentu o situaci v Maďarsku ze dne 17. května 2017, zejména pokud jde o pozastavení lhůt v novele zákona o národním vysokoškolském vzdělávání a o zahájení jednání s orgány USA příslušnými pro Středoevropskou univerzitu; lituje však skutečnosti, že maďarský premiér dosud nepodepsal dohodu o spolupráci mezi maďarskou vládou a vládou země, v níž má Středoevropská univerzita sídlo, přestože je připravena již od minulého roku; dále lituje toho, že maďarská vláda novelu zákona o národním vysokoškolském vzdělávání nestáhla;
4. konstatuje, že dlouhodobé pozastavení lhůt ztěžuje plánování vysokým školám, vyučujícím i studentům; v této souvislosti vítá skutečnost, že maďarské orgány navštívily dne 13. dubna 2018 stát New York v USA s cílem zmírnit zbývající výhrady maďarské vlády vůči Středoevropské univerzitě; lituje však toho, že dohoda o spolupráci mezi maďarskou vládou a vládou země, v níž má Středoevropská univerzita sídlo, dosud nebyla podepsána ani ratifikována, přestože maďarské orgány během této návštěvy uvedly, že Středoevropská univerzita nyní požadavky zákona o vysokoškolském vzdělávání, tzv. lex CEU, splňuje; vyzývá proto maďarskou vládu, aby odblokovala situaci a dokončila přijímání dohody o spolupráci týkající se Středoevropské univerzity, která již byla dojednána se státem New York, aby tak Středoevropská univerzita mohla řádně pokračovat ve své činnosti;
5. vyjadřuje politování nad tím, že zatím nedošlo k vyřešení právního sporu mezi Komisí a maďarskou vládou, pokud jde o novelu zákona o národním vysokoškolském vzdělávání, což vedlo k tomu, že Komise podala žalobu u Soudního dvora Evropské unie; zdůrazňuje, že Maďarsko má sice právo na vlastní zákony v oblasti vzdělávání, tyto zákony však nesmějí být v rozporu se svobodami týkajícími se vnitřního trhu, zejména s volným pohybem služeb a právem na usazování, právem na akademickou svobodu, právem na vzdělání a svobodu podnikání, které jsou zakotveny v Listině základních práv Evropské unie;

Segregace romských dětí

6. vyjadřuje znepokojení nad tím, že mnohonásobná každodenní diskriminace a zejména segregace romských dětí v maďarském vzdělávacím systému je i nadále strukturálním a hluboce zakořeněným jevem, který přispívá k sociálnímu vyloučení Romů a snižuje jejich šance na začlenění do vzdělávacího systému, na trh práce a do společnosti jako celku; připomíná, že otázka segregace Romů byla tématem řady doporučení Komise, a vyzývá proto maďarskou vládu, aby se těmito doporučeními řídila a uplatňovala účinná opatření;

Mediální politika

7. zastává názor, že Komise při posuzování právních předpisů z roku 2010 týkajících se sdělovacích prostředků nepostupovala dost důkladně a nepřihlédla k hodnotám uvedeným v článku 2 SFEU; připomíná, že v červnu 2015 zveřejnila Benátská komise své stanovisko k právním předpisům týkajícím se sdělovacích prostředků v Maďarsku, v

němž uvedla témata, na které se maďarské orgány musí přednostně zaměřit, pokud chtějí zlepšit nejen situaci v oblasti svobody sdělovacích prostředků v zemi, ale také to, jakým způsobem veřejnost tuto svobodu vnímá;

8. domnívá se, že zákon o sdělovacích prostředcích z roku 2010 se svými nedostatečnými pravidly, pokud jde o vlastnictví více druhů sdělovacích prostředků, vedl k narušení mediálního trhu a jeho rovnováhy; zdůrazňuje, že došlo k větší koncentraci maďarského trhu, že zmizela celá řada nezávislých místních stanic a že dochází k postupnému útlumu kdysi velice úspěšného segmentu komunitních rozhlasových stanic; domnívá se, že je nutné zvýšit transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků, zejména v případě, kdy dostávají podporu z veřejných zdrojů;
9. domnívá se, že mediální rada (jejíž členy od roku 2010 jmenuje výhradně vládnoucí strana) aktivně napomohla restrukturalizaci rozhlasového trhu, aby uspokojila současné politické potřeby; je pobouřen tím, že mediální rada nezaručuje v oblasti sdělovacích prostředků ani minimální rovnováhu;
10. zdůrazňuje, že pokud jde o státní výdaje do reklamy, jsou některé mediální společnosti neúměrně upřednostňovány před jinými; poukazuje na to, že státní výdaje byly v roce 2017 nejvyšší v historii, přičemž státní reklama se zpravidla zadává těm sdělovacím prostředkům, které jsou loajální k vládě a které jsou z velké části pod kontrolou oligarchů;
11. připomíná, že v květnu 2017 přijal maďarský parlament zákon, kterým se zvyšuje daň z reklamy z 5,3 na 7,5 %, což vede k obavám, pokud jde o možný tlak na zbývající nezávislé sdělovací prostředky v zemi; je znepokojen tím, že reklama politických stran je ve veřejných a soukromých sdělovacích prostředcích povolena pouze tehdy, pokud je zdarma, což vede k obavám ohledně omezeného přístupu k informacím, jelikož soukromé sdělovací prostředky nemusí být ochotny vysílat reklamu zadarmo; domnívá se, že je nezbytné zajistit, aby smlouvy na veřejnou reklamu byly uzavírány se všemi sdělovacími prostředky spravedlivým a transparentním způsobem;
12. zdůrazňuje, že tzv. veřejnoprávní vysílání (MTVA), k němuž patří všechny veřejnoprávní rozhlasové a televizní stanice, nekriticky vysílá vládní sdělení, a zejména se neustále zabývá vládní kampaní proti uprchlíkům a kampaní „Zastavte Sorose“; poukazuje na to, že veřejnoprávní televize M1 a 24hodinové zpravodajství nabízejí pro propagandu a vysílání vládních sdělení více prostoru než dříve;
13. poukazuje na to, že veřejnoprávní vysílání nesplňuje požadavky na transparentnost, nezajišťuje veřejně přístupné informace pro sledování toho, jak jsou vynakládány veřejné prostředky a, na rozdíl od řady evropských veřejnoprávních vysílacích stanic, nevydává výroční zprávy ani není známo, jak definuje povinnosti spojené s poskytováním veřejné služby a jak je plní;
14. připomíná, že svoboda sdělovacích prostředků a pluralita jsou základními právy zakotvenými v článku 11 Listiny základních práv Evropské unie a představují základní prvek demokratické společnosti; naléhavě proto vyzývá maďarskou vládu, aby zajistila svobodu sdělovacích prostředků a pluralitu, které jsou klíčovými hodnotami Evropské unie;
15. zdůrazňuje, s odvoláním na nedávno zveřejněný index demokracie za rok 2017

společnosti The Economist Intelligence Unit a na světový index svobody tisku za rok 2017, který zveřejňuje organizace Reportéři bez hranic, že v důsledku státních zásahů a zvyšující se kontroly ze strany státu jsou svoboda sdělovacích prostředků a pluralita v Maďarsku v posledních letech zdrojem vážného znepokojení; v této souvislosti vyjadřuje obavy s ohledem na prodej a následné zrušení deníku Népszabadság, jednoho z nejstarších a nejprestižnějších listů v Maďarsku;

16. poukazuje na to, že novinářům nezávislých sdělovacích prostředků je často závažným způsobem bráněno v práci, sdělovacím prostředkům je pravidelně zakazován vstup do budovy Parlamentu a novináři mají v Parlamentu jen omezený prostor pro kladení otázek a vedení rozhovorů s politiky;
17. vyjadřuje znepokojení nad tím, že poté, co byly poslední nezávislé regionální noviny v Maďarsku nedávno převzaty provládními oligarchy, rozšířila maďarská vláda kontrolu nad médii a podle organizace Reportéři bez hranic dosahuje koncentrace sdělovacích prostředků v Maďarsku nebývalé a „groteskní“ úrovně; domnívá se, že je nutné posílit transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků, zejména v případech, kdy daný podnikatel dostává veřejné zakázky;
18. s politováním konstatuje, že provládní zpravodajský server 888.hu nedávno zveřejnil černou listinu novinářů pracujících pro zahraniční sdělovací prostředky a označil je za „zahraniční Sorosovy propagátory“, což je jednoznačně v rozporu se zásadou svobody sdělovacích prostředků;

Nevládní organizace

19. je hluboce znepokojen zmenšujícím se prostorem pro organizace občanské společnosti v Maďarsku; v této souvislosti lituje snahy maďarské vlády nevládní organizace kontrolovat a omezovat je při provádění jejich legitimní činnosti, konkrétně prostřednictvím zákona zaměřeného na nevládní organizace (lex NGO) a zákona namířeného proti Sorosovi (lex Stop Soros);
20. zdůrazňuje, že lex NGO, tj. zákon o nevládních organizacích financovaných ze zahraničí, nepřiměřeně zasahuje do základních práv zakotvených v Chartě základních práv Evropské unie, zejména pokud jde o právo na svobodu sdružování, zavádí neopodstatněná a nepřiměřená omezení volného pohybu kapitálu a vyvolává obavy, pokud jde o dodržování práva na ochranu soukromého života a osobních údajů; zdůrazňuje, že Komise byla tudíž v souvislosti se zákonem o nevládních organizacích nucena zahájit řízení u Soudního dvora Evropské unie; hluboce lituje toho, že přes řízení probíhající u Soudního dvora EU týkající se uvedeného zákona o nevládních organizacích předložila maďarská vláda v únoru 2018 další návrh zákona, tzv. zákon „Zastavte Sorose“, který má dále omezit právo na sdružování i činnost nevládních organizací; lituje v této souvislosti toho, že maďarská vláda má v úmyslu násilně uzavřít všechny nevládní organizace financované Sorosem a vyžadovat od nevládních organizací činných v oblasti migrace státní povolení; je hluboce znepokojen tím, že navrhované zákony by mohly v rámci Unie sloužit jako vzor k podkopávání cenné práce organizací občanské společnosti bojujících za dodržování lidských práv, což je nebezpečí, na které nedávno upozornila Agentura EU pro základní práva; poukazuje na to, že vládnoucí strana vybudovala síť vládou organizovaných nevládních organizací podporovaných z veřejných zdrojů, jejichž hlavní činností je rozšiřovat vládní poselství

a organizovat demonstrace na podporu vlády;

Obecně

21. je přesvědčen, že situace v oblasti vysokoškolského vzdělávání, vzdělávání Romů, svobody sdělovacích prostředků a plurality a situace nevládních organizací v Maďarsku představuje jasné riziko závažného porušování hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU); naléhavě proto vyzývá Komisi, aby i nadále uplatňovala všechny nástroje, které má podle Smluv k dispozici; 22. domnívá se, že v této souvislosti je opodstatněné zahájit postup podle článku 7 SEU v zájmu ochrany společných hodnot Unie a zásad právního státu;
23. vyzývá Komisi, aby i nadále pečlivě sledovala probíhající legislativní proces a to, do jaké míry předkládané návrhy porušují právo EU, včetně základních práv, a aby výsledky svého posouzení urychleně zveřejnila;
24. vyzývá úřad OBSE/ODIHR, aby po výsledcích parlamentních voleb v Maďarsku navázal na činnost volební pozorovatelské mise a pozorně monitoroval zneužívání svobody projevu i administrativních zdrojů;
25. vyzývá Komisi, aby navýšila financování nezávislých projektů v oblasti svobody sdělovacích prostředků a plurality, jako je mj. projekt monitorování plurality sdělovacích prostředků, které by mapovaly případy porušování svobody sdělovacích prostředků a podporovaly ohrožené novináře.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	16.5.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 13 -: 4 0: 8
Členové přítomní při konečném hlasování	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Damian Drăghici, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Luigi Morgano, John Procter, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Algirdas Saudargas
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	António Marinho e Pinto

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU
POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

13	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, António Marinho e Pinto
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Curzio Maltese
S&D	Silvia Costa, Damian Drăghici, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Krystyna Łybacka, Luigi Morgano, Julie Ward
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel

4	-
ENF	Dominique Bilde
PPE	Andrea Bocskor, Michaela Šojdrová, Milan Zver

8	0
ECR	John Procter
EFDD	Isabella Adinolfi
PPE	Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

26.3.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO ÚSTAVNÍ ZÁLEŽITOSTI

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

o situaci v Maďarsku (v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. května 2017)
(2017/2131(INL))

Zpravodajka: Maite Pagazaurtundúa Ruiz

(Podnět – článek 45 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro ústavní záležitosti vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil následující návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv včetně práv příslušníků menšin (článek 2 SEU) a že tyto hodnoty jsou obecně platné a společné všem členským státům;
 - B. vzhledem k tomu, že klíčovým hlediskem jakéhokoli demokratického rozhodovacího procesu je svobodná účast plně rozvinuté občanské společnosti;
 - C. vzhledem k tomu, že právní předpisy Unie jsou výsledkem kolektivního rozhodování, kterého se účastní všechny členské státy;
 - D. vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 9 SEU a článkem 20 SFEU je každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, rovněž občanem Unie; vzhledem k tomu, že evropské občanství doplňuje občanství členského státu, ale nenahrazuje je;
 - E. vzhledem k tomu, že výbor AFCO navštívil Maďarsko v listopadu 2016;
1. rezolutně zdůrazňuje, že všechny členské státy sdílí a musí prosazovat hodnoty zakotvené v článku 2 SEU, neboť tyto hodnoty jsou základními hodnotami Evropské unie;

2. připomíná, že obsah článku 2 SEU odráží závazné a zavedené zásady mezinárodního práva, které schválily všechny členské státy; zdůrazňuje proto, že plné dodržování, ochrana a prosazování právního státu, demokracie a lidských práv představují společnou odpovědnost a povinnost, která vyplývá již ze samotného členství v mezinárodním společenství;
3. připomíná, že podle článku 49 SEU musí kandidátské země prokázat, že splňují kodaňská kritéria, aby se mohly stát členy Unie, a že Komise má povinnost od nich plné dodržování těchto kritérií vyžadovat; zdůrazňuje, že jakmile se členské státy stanou členy Unie, mají příslušnou povinnost dodržovat zásadu právního státu a její jednotlivé prvky a zajišťovat jejich ochranu, a že zásada vzájemné důvěry zakotvená v právu Unie nezbavuje členské státy povinnosti posuzovat, zda ostatní členské státy dodržují právní předpisy Unie, a zejména pak základní práva uznaná právem Unie;
4. připomíná, že k ochraně hodnot zakotvených v článku 2 SEU má sloužit postup stanovený v článku 7, je však toho názoru, že Unie by měla mít doplňkový a strukturovanější rámec, aby mohla sledovat a posuzovat dodržování a prosazování zásad uvedených v článku 2 SEU;
5. znovu žádá Komisi, aby při sledování situace v oblasti základních práv v Unii plně využila odborných znalostí Agentury Evropské unie pro základní práva tím, že navrhne revizi základního nařízení agentury s cílem zajistit, aby měla širší a nezávislejší pravomoci a více lidských a finančních zdrojů;
6. připomíná, že Benátská komise definovala jako základní rysy právního státu zákonost, právní jistotu a zákaz svévolnosti, přístup ke spravedlnosti, dodržování lidských práv, nediskriminaci a rovnost před právem; sdílí obavy Benátské komise, které od roku 2011 vyjadřuje ve svých stanoviscích k maďarským právním předpisům, včetně stanovisek k základnímu zákonu a jeho změně; opakuje, že Benátská komise dne 17. června 2013 ve svém stanovisku ke čtvrté a nejaktuálnější změně základního zákona Maďarska dospěla k závěru, že přijatá opatření představují hrozbu pro ústavní spravedlnost a nadřazenost základních zásad v základním zákoně Maďarska; připomíná, že Maďarsko uznává Benátskou komisi od svého vstupu do Rady Evropy v roce 1990;
7. poukazuje na to, že Benátská komise ve svém stanovisku k aktu XXV ze dne 4. dubna 2017 týkajícím se změny aktu CCIV z roku 2011 o vnitrostátním terciárním vzdělávání uvedla, že se jí takovýto akt zdá velmi problematický z pohledu právního státu a zásad základních práv a záruk pro zahraniční vysoké školy, které již byly v Maďarsku založeny a po mnoho let zákonným způsobem vykonávají svou činnost; dále připomíná, že Evropská komise rozhodla, že Maďarsko zažaluje u Soudního dvora Evropské unie na základě toho, že zákon o vnitrostátním terciárním vzdělávání v pozměněném znění ze dne 4. dubna 2017 nepřiměřeně omezuje vykonávání činnosti unijních a neunijních vysokých škol a je třeba, aby byl znovu uveden do souladu s právními předpisy EU;
8. opakuje, že je velmi znepokojen tím, jak se v poslední době situace v Maďarsku vyvíjí – dochází totiž k ohrožení právního státu a je ztíženo uplatňování zásad uvedených v článku 2 SEU, včetně mj. zásad týkajících se fungování ústavního systému a nezávislosti soudní moci a jiných institucí a systematického odstraňování systému kontrol a protívah, svobody projevu, svobody tisku, akademických svobod, lidských práv migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků, svobody shromažďování a sdružování, práva

na rovné zacházení, sociálních práv, hájení organizací občanské společnosti, práv příslušníků menšin, včetně Romů, Židů a osob LGBTI;

9. podotýká, že již sám termín občanství v sobě obsahuje jasnou politickou vůli respektovat rovnost jednotlivců; zdůrazňuje, že hodnoty a zásady, na kterých je Unie založena, definují sféru, se kterou se mohou všichni evropští občané ztotožnit, a to bez ohledu na politické a kulturní rozdíly související s národní identitou; je znepokojen tím, že představitelé maďarského státu se veřejně uchylují k nacionalistickým úvahám založeným na výlučných identitách;
10. konstatuje, že Benátská komise dále uvedla, že omezením role maďarského Ústavního soudu vzniká riziko, že se to může nepříznivě odrazit na oddělení pravomocí, na ochraně lidských práv a na právním státu; je obzvláště znepokojen tím, že s cílem vyhnout se přepracování ústavy byla na úrovni ústavního zákona znovu začleněna ustanovení, která měla spadat do působnosti obecného práva a která již byla shledána protiústavními; doporučuje, aby bylo přezkoumáno fungování a pravomoci Národní rady soudnictví s cílem zajistit, aby byla schopna plnit svou úlohu nezávislého orgánu soudní samosprávy Maďarska, a žádá, aby byla v plném rozsahu obnovena jurisdikce Ústavního soudu;
11. je znepokojen stále se zmenšujícím prostorem pro organizace občanské společnosti, pokusy ovládnout nevládní organizace a omezit jejich schopnost vykonávat svou legitimní činnost, jako je např. zpřijetí tzv. legislativního balíčku „Zastavte Sorose“; připomíná, že Benátská komise ve svém „stanovisku k návrhu zákona o transparentnosti organizací, které získávají podporu ze zahraničí“ (schváleném dne 17. června 2017) uvedla, že takovýto zákon by nepřiměřeně a zbytečně zasahoval do svobody sdružování a projevu, práva na soukromí a do zákazu diskriminace;
12. hluboce lituje antagonistické a zavádějící rétoriky, kterou občas používají maďarské instituce, když hovoří o Evropské unii, a vědomých rozhodnutí orgánů přijímajících právní předpisy, které přímo porušují hodnoty Unie; připomíná cíle stanovené v čl. 3 odst. 1 a 2 SEU, jichž se Maďarsko při svém vstupu do Unie v roce 2004 zavázalo dosáhnout; připomíná, že vstup do Evropské unie byl dobrovolným aktem na základě státní suverenity a za širokého konsenzu celého spektra maďarských politických stran;
13. zdůrazňuje, že řízení o porušení Smlouvy poukázalo na nedostatky při řešení systematického porušování hodnot Unie, jelikož bylo zaměřeno pouze na technické otázky, na jejichž základě mohou vlády navrhnout formální nápravné prostředky, zatímco zákony, které porušují platné právní předpisy Unie, zůstávají v platnosti; je přesvědčen, že v případě porušení zásady loajální spolupráce zakotvené v článku 4 SEU neexistuje žádná právní překážka, která by Komisi bránila využít případy neplnění povinností k tomu, aby zjistila, jaké případy představují porušování článku 2 SEU;
14. domnívá se, že pokud dochází k závažnému a neustálému porušování zásad právního státu ze strany určitého členského státu, měla by Komise k obraně základních hodnot, na kterých je Unie založena, využít všech dostupných nástrojů, včetně aktivace článku 7 SEU; připomíná, že ve svém usnesení ze dne 25. října 2016 s doporučeními Komisi k vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva¹ požádal

¹ Přijaté texty, P8_TA(2016)0409.

Komisi, aby do září 2017 předložila návrh na uzavření Paktu Unie o demokracii, právním státu a základních právech; lituje toho, že tento návrh ještě nebyl předložen, a zdůrazňuje, že je naléhavě třeba vytvořit efektivní mechanismus k zabezpečení základních hodnot Unie, jelikož existuje určitý rozpor mezi povinnostmi kandidátských zemí, které vyplývají z kodaňských kritérií, a uplatňováním těchto kritérií členskými státy po vstupu do Unie; upozorňuje na to, že odpovídající reakce na porušování základních hodnot Unie vyžaduje kombinaci adekvátních právních nástrojů a politické vůle;

15. je přesvědčen, že při současné situaci v Maďarsku jednoznačně hrozí, že dojde k závažnému porušení hodnot uvedených v článku 2 SEU, a že tato situace opravňuje k zahájení řízení podle čl. 7 odst. 1 SEU.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	21.3.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 15 -: 4 0: 5
Členové přítomní při konečném hlasování	Gerolf Annemans, Michał Boni, Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Alain Lamassoure, Jo Leinen, Morten Messerschmidt, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, Paulo Rangel, Helmut Scholz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Claudia Ţapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Max Andersson, Pervenche Berès, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jérôme Lavrilleux, Cristian Dan Preda, Jasenko Selimovic, Rainer Wieland

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

15	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jasenko Selimovic
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli
PPE	Michał Boni, Danuta Maria Hübner
S&D	Pervenche Berès, Mercedes Bresso, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Pedro Silva Pereira, Claudia Tapardel
VERTS/ALE	Max Andersson, Pascal Durand

4	-
ECR	Morten Messerschmidt, Kazimierz Michał Ujazdowski
ENF	Gerolf Annemans
PPE	György Schöpflin

5	0
PPE	Elmar Brok, Esteban González Pons, Alain Lamassoure, Markus Pieper, Paulo Rangel

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

17.5.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

o situaci v Maďarsku (v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. května 2017)
(2017/2131(INL))

Zpravodajka: Maria Noichl

(Podnět – článek 45 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na zprávu pracovní skupiny OSN pro otázky diskriminace žen v právních předpisech a v praxi¹ ze dne 27. května 2016,
 - s ohledem na odůvodněná stanoviska Evropské komise, pokud jde o právní předpisy EU o rovném zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (směrnice o rovném zacházení, směrnice 2006/54/ES) a směrnicí o mateřské dovolené (směrnice Rady 92/85/EHS) ze dne 27. dubna 2017,
- A. vzhledem k tomu, že článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví, že rovnost žen a mužů je základní zásadou Unie, a jako taková tedy musí být pro všechny členské státy klíčovou otázkou;
- B. vzhledem k tomu, že Evropská unie je založena na hodnotách úcty k právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně rovnosti žen a mužů a práv příslušníků menšin, a vzhledem k tomu, že tyto hodnoty jsou univerzální a společné všem členskými státy (článek 2 SEU);

¹ <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20027&LangID=E>

- C. vzhledem k tomu, že Maďarsko se s 50,8 bodu nachází na předposledním místě v evropském srovnání indexu rovnosti žen a mužů Evropského institutu pro rovnost žen a mužů z roku 2017, přičemž navíc se jeho počet bodů od roku 2010 snížil o 1,6 bodu;
- D. vzhledem k tomu, že je legitimním očekáváním, že nevládní organizace budou mít transparentní finanční zdroje;
- E. vzhledem k tomu, že Maďarsko je terčem ostré kritiky různých mezinárodních organizací pro lidská práva za svůj obrat proti lidským právům a za omezení, kterými podvázalo fungování své občanské společnosti, včetně organizací pro práva žen; vzhledem k tomu, že níže popsané restriktivní předpisy a politiky zavedené v Maďarsku značně zkomplikovaly působení organizací pro práva žen, které poskytují jedinečné služby obětem sexuálního a domácího násilí, a nyní jim hrozí riziko vyloučení z daňových a jiných výhod;
- F. vzhledem k tomu, že Maďarsko je jednou ze zemí, z nichž pochází nejvíce obětí obchodování s lidmi v rámci Unie;
- G. vzhledem k tomu, že i přesto, že má Maďarsko silný národní systém zdravotní péče a veřejného zdravotního pojištění, a navzdory doporučením různých orgánů OSN monitorujících dodržování smluvních závazků, jsou náklady na moderní antikoncepci zcela vyloučeny z maďarského systému zdravotní péče, který neposkytuje žádnou úhradu jakékoli metody antikoncepce a tím vytváří překážku pro moderní plánování rodiny, a Maďarsko je jedním z mála členských států, ve kterém je antikoncepce pro případ nouze, neboli pilulka „den poté“, k dostání pouze na lékařský předpis, což je v rozporu s doporučením Komise z roku 2015, že antikoncepce pro případ nouze by měla být ve volném prodeji; vzhledem k tomu, že s výjimkou nouzové péče nemají migrantky bez dokladů přístup k jakékoli zdravotní péči, takže se jim nedostane ani žádné prenatální péče; vzhledem k tomu, že navzdory obavám Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen (CEDAW), který vyzval vládu, aby zajistila přístup k bezpečným potratům, aniž by vystavovala ženy povinnému poradenství a z lékařského hlediska zbytečné čekací lhůtě, jsou tyto požadavky v praxi stále uplatňovány a lékaři prováděné potraty stále nejsou k dispozici, takže je přístup žen k těmto zdravotnickým službám komplikován a stigmatizován;
- H. vzhledem k tomu, že definice rodiny v maďarské ústavě jako „manželství a vztahů mezi partnery a dětmi“ je zastaralá a vychází z konzervativních přesvědčení; vzhledem k tomu, že manželství osob stejného pohlaví je zakázáno; vzhledem k tomu, že téměř 70 % respondentů v průzkumu Agentury pro základní práva ohledně lesbicky, homosexuálně, bisexuálně či transsexuálně orientovaných osob v roce 2014 uvedlo, že se vyhýbá určitým lokalitám nebo místům ve strachu, že budou obtěžováni nebo napadeni proto, že patří mezi LGBTI (lesby, gayové, bisexuálové, transsexuální a intersexuální osoby);
- I. vzhledem k tomu, že ze 47 členských států Rady Evropy dosud ratifikovalo Istanbulskou úmluvu pouze 30 a dalších 15 členů, včetně Maďarska, úmluvu podepsalo, leč zatím neratifikovalo; vzhledem k tomu, že pokrok v procesu ratifikace od února 2017 stagnuje; vzhledem k tomu, že ačkoli byly právní předpisy kriminalizující domácí násilí zavedeny v roce 2013, jejich uplatňování je problematické a definice domácího násilí nezahrnuje sexuální násilí; vzhledem k tomu, že Maďarsko navíc nemá komplexní

strategii ani akční plán pro předcházení a potírání násilí na ženách; vzhledem k tomu, že nejnovější výzkum provedený Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) ukazuje, že jsou důkazy o široce rozšířeném genderově motivovaném násilí; vzhledem k tomu, že podle údajů Evropského institutu pro rovnost žen a mužů z roku 2015 zažilo v Maďarsku fyzické nebo sexuální násilí, popřípadě obojí, 27,7 % žen od věku 15 let a každý rok zemře nejméně 50 žen rukou svých příbuzných nebo partnerů a stovky tisíc žen jsou ve svých rodinách pravidelně zneužívány; vzhledem k tomu, že podle organizací pro práva žen je v 95 % případů pachatelem násilí muž a obětí je žena nebo dívka a že mnoho žen se obává hlásit zneužívání, neboť se setkávají s nepřátelským prostředím na policejních stanicích a soudech; vzhledem k tomu, že úředníci činní v trestním řízení a soudní orgány pracují ve značné míře neefektivně při pronásledování a stíhání osob, které ostatní zneužívají, což navíc odrazuje oběti násilí od nahlašování takového jednání a podporuje nedůvěru v příslušné orgány; vzhledem k tomu, že ze strany příslušných orgánů i sociálních kruhů existuje kultura obviňování obětí;

- J. vzhledem k tomu, že výbor CEDAW v závěrečných připomínkách v roce 2013 vyzval Maďarsko mimo jiné k tomu, aby přezkoumalo svou politiku v oblasti rodiny a rovnosti žen a mužů s cílem zajistit, aby ženy nebyly omezovány v plném využívání svého práva na nediskriminaci a rovnost, aby byla zajištěna vhodná nápravná opatření pro oběti diskriminace na základě průnikových faktorů, aby byla systematicky prováděna posouzení dopadu stávajících a navrhovaných právních předpisů na genderovou rovnost a bylo zajištěno, aby nový legislativní rámec nepřinesl regresi při jeho provádění; vzhledem k tomu, že tato doporučení nebyla doposud řádně žádnou vládou naplněna; vzhledem k tomu, že pro tato doporučení nebyl vypracován žádný plán jejich uskutečnění;
- K. vzhledem k tomu, že škodlivé genderové stereotypy a předpojaté náhledy na roli žen ve společnosti jsou v maďarské společnosti velmi rozšířeny, včetně diskriminace na základě pohlaví; vzhledem k tomu, že maďarská vláda uplatňuje regresivní přístup k otázkám rovnosti žen a mužů a využívá propagace „zásady zohledňování rodiny“ – nahrazující genderový mainstreaming – v souvislosti s požadovaným demografickým růstem a nesprávně interpretuje a zneužívá pojmy „gender“ a „genderová rovnost“;
- L. vzhledem k tomu, že míra zaměstnanosti žen v Maďarsku zaznamenala významný nárůst oproti úrovni v roce 2010;
1. bere na vědomí snahu vyvíjenou v nedávných letech o lepší sladění pracovního a soukromého života; připomíná návrh směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob¹, který v dubnu 2017 předložila Komise, a vybízí maďarskou vládu, aby přispěla k jejímu rychlému přijetí;
 2. vítá skutečnost, že v období mezi rokem 2010 a 2016 vzrostl počet míst, která jsou k dispozici ve školkách, přibližně o 23 %, a že v roce 2017 Maďarsko zavedlo nový pružnější systém, který sladuje systém péče s místními okolnostmi a pomáhá ženám vrátit se zpět na trh práce;
 3. vyjadřuje nicméně politování nad tím, že Maďarsko dosud nedosáhlo barcelonských cílů, jež si Unie stanovila, a vyzývá maďarskou vládu, aby tyto cíle učinila prioritou

¹ COM(2017)0253.

a aby svou politiku zaměřenou na rodiny rovněž zacílila na nejzranitelnější členy společnosti;

4. vyjadřuje politování nad novým výkladem a zúžením chápání politik genderové rovnosti na rodinnou politiku a připomíná národní strategii na podporu sociální rovnosti žen a mužů (cíle na léta 2010–2021), již Maďarsko doposud neuskutečnilo v praxi; poukazuje na to, že veřejnému diskursu v Maďarsku dominuje dezinterpretace konceptu genderu, a vyjadřuje nad touto záměrnou dezinterpretací termínů „gender“ a „genderová rovnost“ politování; zdůrazňuje, že politika genderové rovnosti musí ve všech společenských oblastech zajistit, aby nikdo nebyl diskriminován na základě svého genderu, aby byla zabezpečena práva každého jednotlivce a aby bylo zaručeno rovné zastoupení žen a mužů na všech úrovních společenského života; vyzývá proto k tomu, aby byla myšlenka genderového mainstreamingu opět využívána jako nástroj analýzy a tvorby politiky a aby byla ve všech oblastech realizována národní strategie k dosažení těchto cílů; vyzývá maďarskou vládu, aby bez dalšího prodlení uskutečnila doporučení výboru CEDAW z roku 2013 a aby vypracovala a aktualizovala svou stagnující národní strategii nebo ji nahradila novou strategií pro genderovou rovnost a aby zajistila, že budou konkrétní lhůty a odpovědní činitelé, a poskytla finanční prostředky a kontrolní mechanismy pro její účinné uskutečňování a během celého procesu konzultovala svůj postup s organizacemi pro práva žen;
5. vyjadřuje politování nad úzkou definicí rodiny, která diskriminuje osoby, které společně žijí a nejsou sezdány, a páry stejného pohlaví; připomíná Maďarsku, že diskriminace na základě sexuální orientace je zakázána;
6. upozorňuje na důležitost posilování postavení žen, zejména pokud jde o jejich politická, hospodářská a sociální práva, což je předpokladem k vytvoření prostředí, v němž mohou rodiny vzkvétat;
7. vyjadřuje politování nad velmi nízkým počtem žen na pozicích, na nichž se tvoří politická rozhodnutí, a v této souvislosti i nad tím, že doposud činil podíl poslankyň v maďarském parlamentu pouhých 10 %, což je nejnižší podíl mezi členskými státy, a že ve vládě země není žádná ministryně; zdůrazňuje, že rovná účast žen v politickém rozhodovacím procesu je pro fungování demokracie zásadní; připomíná doporučení výboru CEDAW a OBSE k uplatňování legislativních kvót při celostátních volbách; zdůrazňuje, že politické strany by měly jít příkladem v rovnosti příležitostí a rovnovážném zastoupení žen a mužů a měly by zavést účinná legislativní opatření v zájmu zvýšení účasti žen na politickém životě a rozhodování; poukazuje na to, že lepší rovnováha mezi pracovním a rodinným životem a sdílení rodičovské odpovědnosti jsou důležitými kroky na cestě k vyššímu zastoupení žen v politickém rozhodovacím procesu na všech úrovních;
8. konstatuje, že současná míra zaměstnanosti žen činí 61,2 %, přičemž největší zlepšení zaměstnanosti žen lze zjistit u skupiny žen, které vychovávají děti do věku 6 let, a to díky pozitivním opatřením přijatým maďarskou vládou od roku 2010 ve snaze pomoci rodinám a ženám s dětmi, mezi nimiž jsou mimo jiné zvláštní poplatky za péči o dítě či nový systém denní péče o děti;
9. vítá skutečnost, že od roku 2010 maďarská vláda přijala několik opatření v sociální oblasti, v oblasti sociálního začleňování, rodinné politiky, zdravotní politiky

a vzdělávání zaměřených mj. na Romy, jako např. program v oblasti zdraví romských matek a dětí, odborná příprava zdravotních poradců z řad Romů, vzdělávání zástupců pro zdraví mezi romskou populací a programy předškolního rozvoje; podněcuje maďarskou vládu k tomu, aby i nadále prováděla tyto politiky a opatření a co nejdříve předložila doklady o jejich dopadu na romské ženy;

10. je znepokojen stále se zmenšujícím prostorem pro organizace občanské společnosti a pokusy mít pod kontrolou nevládní organizace omezením jejich možností vykonávat svou legitimní činnost; je znepokojen dopady maďarského zákona o transparentnosti organizací, které jsou příjemci zahraničních finančních prostředků, týkajícího se organizací občanské společnosti, jež jsou příjemci prostředků z Unie, EHP a třetích zemí, stejně jako zavedení takzvaného legislativního balíčku „Stop Soros“; upozorňuje na to, že tento vývoj negativně ovlivňuje fungování mnoha nevládních organizací, včetně mnoha organizací, které se zabývají právy žen, LGBTI osob, osob se zdravotním postižením, etnických a náboženských menšin, migrantů, uprchlíků, žadatelů o azyl a dalších skupin ve zranitelném postavení a které jsou zásadní pro ochranu základních lidských práv a fungování a pokrok ve společnosti, protože poskytují služby, zvyšují informovanost odborníků a veřejnosti a zabývají se budováním kapacit, a také usilují o legislativní a politické změny s cílem zlepšit rovnost a přispívají k nim; bere se znepokojením na vědomí atmosféru ve společnosti, kterou přizívovaly politiky posledních let, a odsuzuje nedůvěru a nevraživost, jimž mnohé aktivistky bojující za práva žen a akademické badatelky kvůli své angažovanosti čelí; naléhavě vyzývá maďarskou vládu, aby podporovala a zlepšovala demokracii a otázky lidských práv a aby zrušila zákony, které stigmatizují ty organizace, jež využívají finanční prostředky ze zahraničí; podněcuje vládu k tomu, aby namísto toho využila odborných znalostí a zkušeností organizací pro práva žen při plánování a provádění legislativních a politických opatření v oblasti genderové rovnosti a práv žen, a aby v tomto ohledu přiměřeně využívala zřízená poradní fóra;
11. navrhuje, aby byl vytvořen Evropský fond pro demokracii s cílem posílit podporu občanské společnosti a nevládních organizací působících v oblasti demokracie a lidských práv, který by spravovala Komise za účelem posilování subjektů občanské společnosti, jako jsou organizace na ochranu práv dívek a žen;
12. vyjadřuje politování nad tím, že vývoj v Maďarsku vedl během několika posledních let k závažnému zhoršení fungování právního státu, bez něhož nemohou být zaručena žádná práva dostatečně a nediskriminačním způsobem, pokud jde o ženy a ženy příslušející k menšinám, jako jsou Romky, migrantky a LBT ženy;
13. je znepokojen prostředím nepřátelským vůči migrantům a uprchlíkům v Maďarsku; odsuzuje nenávistné projevy státních a vládních úředníků; vyzývá maďarskou vládu, aby zajistila posílení lidských práv migrantů a uprchlíků;
14. připomíná, že násilí na ženách představuje v Maďarsku stejně jako ve všech ostatních členských státech setrvalé strukturální porušování lidských práv; vyzývá maďarskou vládu, aby co nejdříve a bez výhrad ratifikovala Istanbulskou úmluvu a zavázala se k začlenění jejích ustanovení do domácího práva, což by představovalo důležitý krok při změně kulturní normy, pokud jde o domácí zneužívání a ochranu žen a dívek, které se staly oběťmi násilí; odsuzuje skutečnost, že domácí násilí je v Maďarsku předmětem

vyšetřování až teprve po dvojím spáchání téhož činu; žádá, aby i nadále dostávaly finanční prostředky instituce, jež poskytují informace, poradenství a pomoc, jako způsob, jak poskytnout ženám účinnou ochranu a bezpečnost; vyzývá Komisi, aby pokračovala v dialogu s maďarskou vládou ve spolupráci s Radou Evropy, a řešila její obavy, zejména s cílem objasnit zavádějící výklad Istanbulské úmluvy, pokud jde o definici násilí na základě genderu a definici pojmu „gender“ v čl. 3 písm. c) a d), které v současnosti brání komplexnímu přístupu k úmluvě, v souladu s ustanoveními obecných připomínek komisaře pro lidská práva Rady Evropy;

15. vyzývá maďarskou vládu, aby pozměnila trestní zákoník tak, aby definice domácího násilí zahrnovala veškeré akty fyzického násilí, včetně fyzické újmy, ublížení na zdraví nebo napadení, sexuální násilí, pronásledování a obtěžování, způsobování strachu z bezprostřední fyzické újmy, ublížení na zdraví nebo napadení, i nucenou kontrolu, tj. psychologické a ekonomické násilí, které je součástí vzorce dominance prostřednictvím zavraždění, izolace, ponižování a deprivace, stejně jako fyzické napadení; dále vyzývá maďarskou vládu, aby pozměnila zákon o omezujících soudních příkazech, aby se rozšířil rozsah definice obětí domácího násilí tak, aby zahrnovala a chránila všechny oběti včetně těch, které s osobou, která je zneužívá, nežijí ani nemají děti ani se nepovažují za příbuzné (např. sexuální partneři), a aby prodloužila dobu zákazu kontaktu na tak dlouho, jak bude třeba; konečně vyzývá maďarskou vládu, aby pozměnila procesní právní předpisy s cílem zajistit, aby se domácí násilí považovalo za trestný čin a podléhalo trestnímu stíhání s tresty;
16. důrazně doporučuje, aby byli úředníci činní ve vymáhání práva a soudnictví školeni v normách týkajících se osvědčených postupů, pokud jde o reakci na domácí násilí, ve spolupráci s organizacemi pro podporu obětí a v souladu s mezinárodními standardy v oblasti lidských práv; navíc důrazně doporučuje poskytovat odpovídající školení, věnovat náležitou pozornost úloze zdravotnického personálu při prevenci a reakci na domácí násilí a zvýšit kapacitu zdravotnického personálu pro tento účel;
17. oceňuje úsilí vyvíjené v právních předpisech proti obchodování s lidmi a podněcuje vládu k tomu, aby pokračovala ve zlepšování shromažďování údajů, zlepšila služby pro oběti obchodování s lidmi a řešila poptávku tím, že postaví nákup služeb od obětí obchodování s lidmi, včetně sexuálních služeb, mimo zákon;
18. zdůrazňuje důležitost práva žen na sebeurčení a v této souvislosti také význam toho, aby byla respektována jejich sexuální a reprodukční práva, včetně přístupu k rychlé péči v případě potratu, zajištění toho, aby byla antikoncepce v případě nouze snadno přístupná a byla respektována práva pacientek na bezpečný a nenásilný porod s hlavním zřetelem k potřebám žen; naléhavě vyzývá maďarskou vládu, aby zajistila přístup k cenově dostupným antikoncepčním metodám plným nebo částečným krytím nákladů na moderní antikoncepční metody v rámci veřejného zdravotního pojištění a aby zlepšila přístup k antikoncepci v případě nouze odstraněním požadavku na lékařský předpis; vyzývá maďarskou vládu, aby odstranila překážky bránící přístupu k bezpečnému potratu, jako je nedostupnost lékařsky prováděných potratů, neobjektivní poradenství a požadavky na povinné čekací doby;
19. důrazně v této souvislosti odsuzuje špatné zacházení s menšinami, zejména s romskými ženami, a jejich diskriminaci v oblastech, jako je přístup ke zdravotní péči; upozorňuje

na případy nucené sterilizace, které vyšly najevo a které představují neomluvitelné porušení lidských práv daných žen; odsuzuje obzvláště škodlivá omezení v případě migrantek bez dokladů, které jsou vyloučeny z jakéhokoli přístupu k lékařské péči, která není péčí nouzovou;

20. bere na vědomí, že zahájené programy, které mají za cíl podporovat vzdělávání a zaměstnávání romských žen, budou školit sociální pracovníce, zdravotní sestry a sociální asistentky v zařízeních sociální péče, péče o děti a ochrany i vzdělávání dětí a že církevní organizace a nadace a také stát budou dostávat podporu na zaměstnávání romských žen; žádá maďarskou vládu, aby poskytla informace a číselné údaje o konkrétním dopadu těchto programů;
21. vítá založení předsednického výboru pro ženy činné ve výzkumu v rámci Maďarské akademie věd, jehož cílem je zvýšit podíl žen mezi profesory a doktory Maďarské akademie věd i zájem dívek o vzdělávání v přírodních vědách;
22. odsuzuje útoky na svobodnou výuku a svobodný výzkum, zejména pokud se jedná o genderová studia, která mají za cíl analyzovat mocenské poměry, diskriminaci a genderové vztahy ve společnosti a nalézt řešení pro různé formy nerovnosti a která se stala terčem pomlouvačných kampaní; požaduje, aby byl plně obnoven a zajištěn základní demokratický princip svobody vzdělávání;
23. zdůrazňuje důležitost výchovy a vzdělávání bez předsudků a stereotypů; vyzývá, aby byla tato skutečnost zohledněna při vypracovávání nových celostátních učebních osnovách ve snaze zajistit, aby bylo v budoucnu poskytováno takové vzdělávání, které se nebude uchýlovat ke stereotypizaci a neúctě ve vztahu k dívkám a ženám, ale ani k chlapcům a mužům;
24. vyjadřuje znepokojení nad politikami prováděnými v posledních letech a nad rétorikou a symboly používanými k navození postoje – široce rozšířeného ve společnosti –, který ženy redukuje na jejich mateřskou roli a pouze v této roli jim prokazuje úctu; upozorňuje, že tato skutečnost omezuje ženy i muže v jejich možnostech seberealizace a volby a ženám upírá jejich práva;
25. zdůrazňuje, že práva žen a rovná práva jsou sdílenými, základními evropskými hodnotami; vyjadřuje politování nad tím, že se Maďarsko od těchto hodnot stále více odvrací, a dostává se tím do izolace;
26. je přesvědčen, že při současné situaci v Maďarsku jednoznačně hrozí, že dojde k závažnému porušení hodnot uvedených v článku 2 SEU a že tato situace opravňuje k zahájení řízení podle čl. 7 odst. 1 SEU.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	15.5.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 18 -: 5 0: 3
Členové přítomní při konečném hlasování	Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Anna Záborská, Maria Gabriela Zoaňá
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Mylène Troszczynski, Julie Ward
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	José Blanco López, Benedek Jávor, Merja Kyllönen, Ulrike Müller, Julia Reda, Barbara Spinelli

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU
POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar, Ulrike Müller
GUE/NGL	Malin Björk, Merja Kyllönen, Barbara Spinelli
PPE	Anna Maria Corazza Bildt
S&D	José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Julie Ward, Maria Gabriela Zoaňá
VERTS/ALE	Benedek Jávor, Florent Marcellesi, Julia Reda

5	-
ECR	Arne Gericke
ENF	Mylène Troszczynski
NI	Krisztina Morvai
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

3	0
PPE	Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elissavet Vozemberg-Vrionidi

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	25.6.2018						
Výsledek konečného hlasování	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">37</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">19</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	37	-:	19	0:	0
+:	37						
-:	19						
0:	0						
Členové přítomní při konečném hlasování	Asim Ademov, Jan Philipp Albrecht, Gerard Batten, Malin Björk, Michał Boni, Daniel Dalton, Frank Engel, Kinga Gál, Ana Gomes, Brice Hortefeux, Sophia in 't Veld, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Roberta Metsola, Claude Moraes, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Sergei Stanishev, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský, Auke Zijlstra						
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Carlos Coelho, Gérard Deprez, Maria Grapini, Lívia Járóka, Marek Jurek, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jean Lambert, Jeroen Lenaers, Andrejs Mamikins, Angelika Mlinar, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Barbara Spinelli, Jaromír Štětina, Axel Voss						
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	John Stuart Agnew, Goffredo Maria Bettini, Andrea Bocskor, Norbert Erdős, Beata Gosiewska, György Hölvényi, Agnes Jongerius, Barbara Kappel, Arndt Kohn, Ádám Kósa, Julia Pitera, Evelyn Regner, Dominique Riquet, Bart Staes, Lola Sánchez Caldentey, Mylène Troszczynski, Lieve Wierinck, Marco Zullo						

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

37	+
ALDE	Gérard Deprez, Sophia in 't Veld, Angelika Mlinar, Dominique Riquet, Lieve Wierinck
EFDD	Marco Zullo
GUE/NGL	Malin Björk, Lola Sánchez Caldentey, Barbara Spinelli, Marie-Christine Vergiat
PPE	Michał Boni, Carlos Coelho, Frank Engel, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Julia Pitera, Jaromír Štětina, Axel Voss
S&D	Goffredo Maria Bettini, Ana Gomes, Maria Grapini, Agnes Jongerius, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Arndt Kohn, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Evelyn Regner, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Birgit Sippel, Sergei Stanishev, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Jan Philipp Albrecht, Jean Lambert, Judith Sargentini, Bart Staes

19	-
ECR	Daniel Dalton, Beata Gosiewska, Marek Jurek
EFDD	John Stuart Agnew, Gerard Batten, Kristina Winberg
ENF	Barbara Kappel, Mylène Troszczynski, Auke Zijlstra
NI	Udo Voigt
PPE	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Norbert Erdős, Kinga Gál, György Hölvényi, Brice Hortefeux, Livia Járóka, Ádám Kósa, Tomáš Zdechovský

0	0

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se